

Zadnje vesti

Spomladansko vreme se bo danes in jutri nadaljevalo. Temperatura bo 60 stopinj tekom dneva, 47 stopinj na večer, torej gorkeje od včeraj. Jutri bo še gorkeje četudi oblačno.

V Texasu v zapadnem delu države so imeli svojevrstni spomladanski dan. Prvič po dveh letih je padlo okrog dve inči dežja in namočilo popolnoma izsušeno zemljo.

Danes dopoldne sta prispela v New York 15-letni in 20-letni Peter in Constantine Georgescu, ki sta bila sedem let v Romuniji zaprta kot talca. Starši se nahajajo kot naturalizirani Amerikanci v Ameriki na vidnem sodladi jih je hotela prisiliti, da bi špijoniirali v Ameriki v prid Romunije, kar so odklonili. Sinova sta v Bukareštu bila kot talca. Na posredovanju predsednika Eisenhowerja sta bila izpuščena in jima je bil dovoljen odhod k staršem v Ameriko.

Senzacija v prestolici je bila odslovlitev znanstvenika Oppenheimerja od dela pri atomski komisiji. Oppenheimer je bil zraven pri rojstvu atomske bombe ter najbolj viden in vpliven član atomske energije. Sumijo ga, da je bil okrog leta 1940 v zvezi s komunisti, čeprav sam ni član stranke. V ozadju je verjetno McCarthy, ki je začel borbo zoper Oppenheimerja že lansko poletje.

Kako važno je vprašanje Palestine in judovskih ter arabskih nemirov, se razvidi iz tega, da se je ameriški tajnik Dulles v Londonu posvetoval o njem z isto pazljivostjo kakor glede Indokine.

Bivši predsednik Harry Truman je govoril v Fultonu, Missouri, na istem kraju, kjer je po vojni nastopil Churchill, in zagovarjal ameriško-angleško sodelovanje. Truman je to sodelovanje podprl posebno v duhovnem oziru. Amerika je podedovala od Anglije princip, da je načeloma vsakdo nedolžen dokler se mu ne dokaže krivda. McCarthy in drugi pa hočejo spodkopati to načelo. Truman jim je povedal, da se iz zgodovine niso naučili ničesar in je tudi ne poznajo.

Uradniki trgovske organizacije

Na letni seji trgovske organizacije St. Clair Business Association prošli mesec so bili izvoljeni za letošnje leto sledeči uradniki: Predsednik John F. Kovacic, podpredsednik Louis Shainker; tajnik Howard Cerne, 6412 St. Clair Ave.; blagajnik E. March, 6127 St. Clair Ave.

Pod pokroviteljstvom organizacije se v petek, 30. aprila vrši velika plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Ob tej priliki bodo oddani dobinki, katere so darovali trgovci.

Nocoj ob 7.30 uri se vrši izredna seja v spodnjih prostorih Grdina Recreation radi priprav za veselico.

MOSSADEGH SE ZVIJA

TEHERAN, 12. aprila—Mossadeh, bivši diktator Irana, je bil obsojen na prvi instanci na tri leta zapor. Zoper sodbo se je pritožil, ne mara pa na razpravo pred apelacijskim sodiščem. Napovedal je gladovno stavko. Zasedli pa so ga, da gladuje po dnevi, je pa ponoči.

VELIKO STRUJ V PRESTOLICI, KO GRE ZA INDOKINO

WASHINGTON, 12. aprila—Psihološko razpoloženje v Beli hiši, ko naj se odloči ameriška zunanja in vojaška politika do Indokine, se opisuje kot dramatično. V Beli hiši se vršijo posvetovanja, nagovarjanja, pritiski od ene in druge strani, ker vsi slutijo nevarnost, da bo Amerika končno prisiljena poslati na fronto v Indokino tudi ameriške vojake. Soglasnost je v tem, da gre za veliko usodno vprašanje. Soglasnost je tudi v tem, da Francozi sami od sebe ne bodo mogli obdržati Indokine. Radi trenutno najbolj aktualnega vprašanja prinašamo nekaj političnih in vojaških kombinacij, ki pravijo:

Amerika naj sploh ne intervenira v vojni v Indokini.

Amerika naj intervenira v vojni v Indokini. Pošlje naj tja ameriško zračno in pomorsko silo. To misel zagovarjajo nekateri člani federalne vlade in republikanski senatorji.

Tudi demokratični prvaki niso zoper to idejo.

Splošno pa politiki stojijo na stališču, da naj se ameriška kopna vojska ne spusti v boje v Indokini.

General oziroma admiral Radford, ki je šef ameriškega glavnega zveznega štaba je za to, da mora Amerika nastopiti z vsemi svojimi oboroženimi silami in to takoj. Če bi padla Indokina v roke komunistom, potem bi bila prizadeta predvsem Amerika. Amerika naj gre v to borbo tudi sama, če bi njeni zavezniki v Evropi odpovedali.

Glavni svetovalci v Beli hiši so za to, kar zahteva tudi Dulles, da se Indokina na vsak način reši komunistov, prispévati pa mora zapadni blok kot tak.

Zakladni tajnik George Humphrey, katerega podpirata tajnik za trgovino Weeks in tajnik za pošto Summerfield, pa je proti vsaki intervenciji v Indokini. Tej se je izogniti za vsako ceno. Če bi se začelo v Indokini, je pričakovati, da se obnovijo boji tudi na Koreji.

V bolnišnici

V četrtlet je bil nagloma odpeljan v Euclid-Glenville bolnišnico Mr. Anton Skerlep iz 20801 Miller Ave. Družina je do pred dvema meseci živela na E. 167 St. Prijatelji ga lahko obiščejo, obenem pa se prosi, da če bi kdor bil pripravljen darovati zanj kri, da sporoči družini. Želimo mu skorajšnjega okrevanja!

V ZAPORIH NI PRIJETNO

WASHINGTON, 12. aprila — V zadnjih letih so bile ameriške kaznilnice prizorišče hudih oboroženih uporov zaprtih kaznjencev. Nekaterim gre za to, da se zboljšajo razmere v kaznilnicah, oziroma se pritožujejo zoper današnje stanje in upravo teh zavodov. Drugim, ki so obsojeni na smrt, gre za to, da si pač rešijo življenje. Eden takih je bil John Vaszorich v kaznilnici Trenton, N. J., ki je bil obsojen radi umora na smrt in ki bi moral iti na električni stol. John je star 60 let.

Ko mu je stražnik prinesel aspirin v samotno celico, ga je John pograbil in zvezal, potem pa mu odvzel njegovo službeno obleko, katero je oblekel sam in se mu je posrečilo pobegniti. Svobode ni užival dolgo. Stražnik je dal znamenja alarma in Johna je na begu pogodila do smrti—krogla.

Pred 18 leti je pobegnil iz kaznilnice v Texasu Howard Bennett, po rodu iz Toleda v Ohio.

KORAJŽA VELJA!

BERLIN, 12. aprila—V zapadnem delu Berlina živi 41 letni Alfred Matthiess, ki je v zadnji svetovni vojni izgubil obe roki. Zaklel se je, da si hoče postaviti lastni dom iz opeke. Delal je na tej zgradbi polnih pet let, semintja mu je pomagala njegova žena, in Alfred je hišo končno dogotovil. Hiša ima pet sob.

DOČAKALA JE 109 LET

DENVER, 12. aprila — Chaney Myers je dočkala v zavetišču za stare ljudi 109 let starosti. Rojena je bila pred ameriško državljansko vojno kot sužnja na posestvu v bližini mesta Hernando v Missisipi.

Na obisku

Iz Little Falls, N. Y., se nahaja na obisku pri sorodnikih in prijateljih v Clevelandu, Mr. Frank Oblak. Včeraj se je zglasil s svojo sestrično Mrs. Ursulo Branisel iz Trafalger Ave. v našem uradu in sicer na potu v Barberton, O., kjer ima tudi več sorodnikov in prijateljev. Mr. Oblak je že več let naročnik Enakopravnosti, katero rad čita. Najlepše pozdravlja vse svoje prijatelje in znance ter jim želi veselo velikonoč. Za časa svojega obiska tu se nahaja pri Mr. in Mrs. Branisel na Trafalger Ave., kjer ga znanci lahko obiščejo. Želimo mu mnogo zabave in razvedrila v naši metropoli!

STANJE BREZPOSELNOSTI

V Clevelandu je tedensko 16.600 takih delavcev, ki uživajo podporo brezposelnosti. Ali 180 odstotkov več kot je bilo najnižje stanje lanskega leta.

PRAVIJO, DA KOMUNISTI UPADAJO

Tiskovni urad federalne vlade v Washingtonu daje o sedanjem stanju komunizma v zapadni Evropi naslednje informacijsko poročilo:

V Veliki Britaniji komunisti v parlamentu sploh niso več zastopani. Izgubili so vse sedeže.

Na danskem so komunisti izgubili 60 odstotkov volilcev, ki so jih imeli še leta 1945.

V Norveški, ki je imela ob koncu zadnje vojne še 40.000 članstva, je to članstvo skopnelo na sedanjih 7.000.

Tudi v dveh državah, kjer se je v nekomunističnem bloku Evrope smatral komunizem za najmočnejši, v Franciji in Italiji, je komunizem v nazadovanju. Francoski komunisti da so bili najmočnejši leta 1946; od takrat da so padli za 50 odstotkov.

Tudi italijanski komunisti da so v zadnjih sedmih letih nazadovali za pet odstotkov.

V zvezi z italijanskimi komunisti naj se sliši še druga plat zvona:

V Italiji se je nahajal 32 letni inženir Douglas Hoge, ki je predsednik mednarodne trgovinske zbornice. Tam se je nahajal na študijskem potovanju tri mesece. Po svojem povratku je dejal, da bo Italija prva država, ki bo sama od sebe logično prešla v komunizem in to kljub protipropagandi cerkve in dolarske pomoči iz Amerike.

Zinka Milanova v dveh Verdijevih operah

ZINKA MILANOVA

V tednu od 19. do 24. aprila bo svetovno znana operna družba Metropolitan gostovala v Clevelandu. To bo 29. sezona Metropolitan opere v Clevelandu, ob kateri priliki bo podanih osem opernih predstav.

Odlična jugoslovanska operna pevka Zinka Milanova, ki ni poznana samo med našim narodom, ampak uživa sloves po vseh evropskih državah kot v Ameriki, bo pela glavne vloge v dveh znamenitih operah skladatelja Verdija.

Pevka Zinka Milanov bo nastopila v vlogi "Aida" v četrtek zvečer, 22. aprila, in v naslovni vlogi Lennore v operi "Il Trovatore", ki bo zaključna predstava v soboto, 24. aprila zvečer.

Redna seja

Jutri zvečer ob osmih se vrši redna seja društva Washington št. 32 Z.S.Z. v navadnih prostorih Slov. del. doma na Waterloo Rd. Vabi se članstvo na polnoštevilno udeležbo.

"Souvažim vsako misel o vojni v Indokini," pravi ga. Roosevelt ob obletnici smrti moža

HLADNO RAZPOLOŽENJE PARIZA IN LONDONA DO DULLESA

WASHINGTON, 12. aprila—Vdova Eleonora Roosevelt je bila povprašana ob devetletnici smrti moža Franklina Roosevelta, kaj misli o morebitni ameriški soudeležbi v vojni v Indokini. Odgovorila je, da sovraži že vsako misel na to vojno, sovraži vsak predlog, da bi se Amerika enostransko zavzela s svojo oboroženo silo proti komunizmu v tej deželi; mnenja pa je, da se vprašanje Indokine tiče Združenih narodov.

Ameriški državni tajnik John Foster Dulles se pogaja v Angliji; jutri in naslednje dni se bo pogajal v Franciji, kako spraviti skupaj neko vzajemno oboroženo politiko do komunistov v Indokini. Povdarili smo že, da ta ideja Dullesa v Londonu in v Parizu ne vleče. Tako Angleži, kakor tudi Francozi so prepričani, da je bolje počakati na 26. aprila, ko se bodo začela pogajanja v Ženevi, kakšna naj bo bodoča usoda Indokine.

Splošni pregled doma v Ameriki

Važno je dejstvo, da je danes odtel v Indokino in to iz Honolulu ameriški letalski general O'Daniel. General O'Daniel gre v Indokino, da bo tam za Združene države svetoval vrhovni francoski komandi v vojaških zadevah. To dejstvo je važno in so bili današnji komentariji ti, da Amerika vedno bolj aktivno posega v vojno v Indokini.

Ameriški senatorji se trenutno izjavljajo v bistvu le o Indokini. Nekateri so za to, da gre Amerika s svojim letalstvom in vojni mornarico na pomoč Francozom v Indokini. Drugi so za to, da naj Amerika ne-sega predalet, ko gre za Indokino.

Delavska unija A.F.L. zahteva od Bele hiše, da prisili Francijo, da prizna domačinom v Indokini popolno samostojnost in to še pred 26. aprilom, ko se vrši konferenca v Ženevi.

Gibanje "Amerikancev za demokratsko akcijo" pozivlja Belo hišo in federalno vlado, naj Indokini nudi večjo vojaško pomoč, na drugi strani pa predlaga, da naj se celotno vprašanje Indokine predloži Združenim narodom v rešitev, če bi konferenca v Ženevi ne imela dovoljnega uspeha. Padec Indokine v roke komunistom bi bil udarec ne samo za domače demokratsko prebivalstvo, marveč za ves svobodoljubni svet.

Položaj v Angliji in Franciji

Po poročilih iz Pariza je jasno razodeto, da bo Dulles v Parizu nad vse hladno sprejet. Kaj več naj še Amerika zahteva od Francozov—se sprašuje francoski tisk.

DANES MENI—JUTRI TEBI

BONN, Nemčija, 12. aprila—Zapadno nemška vlada je objavila statistiko, da živi v Zapadni Nemčiji 10.244.900 Nemcev, ki so bili pregnani iz svojih domov. 8.296.100 je bilo pregnanih iz njihovih domov neposredno po vojni in 1.948.800 v zadnjem času.

Statistika je zanimiva, ker objavlja tudi postavko 900.000 Nemcev iz Češkoslovaške. V Češkoslovaški je bilo okrog 3.500.000 tako imenovanih sudetskih Nemcev, ki naj bi bili po vojni pregnani iz Češke. Iz poročila prebivalstvo brežiškega in krškega okraja, okrog 60.000 po številu, oropanih njihovih domov in preseljeno v neznane kraje, predvsem v Nemčijo. O mnogih še danes ni nobenega sledu.)

ski tisk. Dulles bo zahteval od Francije, da si vsaj za konferenco dne 26. aprila začrta jasna pota.

V Veliki Britaniji je zanimivo zadržanje britanskih laboristov. Laboristi so mnenja, da bi oborožena intervencija zapadnih velesil v Indokini brez nadaljnje imela za posledico—tretjo svetovno vojno. Angleški laboristi se bojijo, da bo Amerika uporabila zadnje orožje, vseh vrst atomsko orožje, nakar bi odgovorila Sovjetska zveza in bi se zapletli v novo svetovno morijo. Britanska Labor Party trdi, da bi taka nova svetovna morija za atomskim orožjem pomenila pogin vsega britanskega ljudstva. Britanski delavci tudi svarijo Ameriko, da naj se pred važnimi odločitvami posvetuje s svojimi evropskimi zavezniki, tudi z Veliko Britanijo, sicer naj Amerika ne računa na britansko zaveznitvo.

Položaj v Indokini

Indokino sestavljajo tri pokrajine: Vietnam, kjer so komunisti najmočnejši, Cambodia in Laos. Danes je vlada Vietnamu odredila splošno mobilizacijo vseh moških od 20 do 24 let.

Ko gre za biti ali ne biti v znani francoski trdnjavi Dien Bien Phu, gre za obojestranske priprave na konferenco v Ženevi. Če pred 26. aprilom ta trdnjava pade v roke komunistom, v kakšni luči se bodo pojavili Francozi v Ženevi na imenovani konferenci? Toda poleg vojaških vprašanj so v Indokini sami važna politična vprašanja. Tudi v Indokini domačini zahtevajo, da se tej deželi prizna še pred konferenco dne 26. aprila, popolna samostojnost. Francozi pa obratno pravijo, da domačini še niso sposobni, da bi se vladali samostojno.

(Morda ta trditev drži; če pa domačini niso sposobni samovoljno, pade krivda zopet le na Francoze, ki niso znali in tudi niso dopustili, da bi se domače prebivalstvo v francoskih kolonijah udeleževalo uprave, bodisi kot posvetovalni, bodisi kot odločujoči organi, kakor je bil to

redoma slučaj v britanskih kolonijah, ki so pri upravljanju vedno računali na pomoč domačinov.)

Kaj pravi Japonska

V Londonu in v Parizu bo šlo tudi za to, da se osnuje Zveza na Pacifiku po vzgledu Severnoatlantske zveze. Ta zveza naj bi obsegala vse države, katere obkrožuje pacifično morje. Kakšna bi bila vloga Japonske v tej zvezi?

Japonski ministrski predsednik Shigeru Yoshida je danes zjutraj podal važno izjavo, da Japonska pri taki Pacifični zvezi ne bo sodelovala.

Dulles sam v Londonu, kakor tudi v Parizu, hoče izsiliti enotno fronto zapadnega bloka, tudi ko gre za Indokino; pravi da taka fronta ne bo samo v interesu miru na jugovzhodu Azije, marveč v interesu miru na svetu sploh.

Dulles na poti v Pariz

LONDON, 13. aprila—Danes zjutraj bo imel ameriški državni tajnik Dulles še en sestanek z angleškim zunanjim ministrom Edenom, nato odleti v Pariz.

Rezultati—naj se ne da skupno svarilo Kitajski. Naj se čaka na konferenco v Ženevi dne 26. aprila. Vendar pa je bil v Londonu dosežen neki kompromis in to, da se za Pacifik osnuje obrambena zveza na Pacifiku.

ANNA PODBORSEK

Kakor smo včeraj poročali, je po kratki bolezni, zadeta od srčne kapi, umrla v Charity bolnišnici Anna Podborsek, preje Oblak, rojena Zarnik. Stara je bila 71 let in je stanovala na 1236 E. 61 St. Rojena je bila v Ljubljani, kjer zapušča brata Janeza in sestro Francisko ter več sorodnikov. V Ameriki se je nahajala 44 let in je bila članica društva Carniola Hive št. 497 TM ter društva Blejsko jezero št. 27 S.D.Z.

Tukaj zapušča hčer Mrs. Katherine Dissauer in vnuka Gerald. Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 8.15 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida ob 9. uri in nato na pokopališče Calvary.

V zadnje slovo

Članice društva Carniola Hive št. 493 TM so prošene, da pridejo nocoj ob 7.30 uri v Želetov pogrebni zavod, da izkažejo zadnjo čast umrli članici Anna Podboršek.

USTRELJEN NA BEGU

SEOUL, Koreja, 12. aprila — Ameriški vojak je zbežal iz vojaškega tabora, ne da bi imel potrebnega dovoljenja. Zahotelo se mu je nazaj. Straža pred vratmi ga je smatrala za neznanca in ko se je ta bližal, je dala svačilne strele v zrak. Ker je bil bivši vojak v tem trenutku na begu, je straža streljala vanj in strel je vojaka dezerterja pogodil do smrti.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN YUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
8231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:

(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:

(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto)	\$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	7.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

PALESTINA—DRUGA INDOKINA

(2)

Smrtno sovraštvo med Judi v Izraelu in okoliškimi Arabci je enako znana stvar. Po dosedanjem ponašanju obeh taborov bi se lahko reklo, da je nepomirljivo. Za Judi, kakor tudi za Arabci pa stoji v ozadju nekdo drugi, ta drugi pa je Moskva na eni in Washington na drugi strani. Obema gre za važne kraje, ki tam na Srednjem vzhodu imajo vojno strateški, pa tudi gospodarski pomen. Vprašanje Srednjega vzhoda torej ni samo vprašanje spora med Judi in Arabci, marveč gre za veliko splošno zunajno svetovno politiko.

Strateško: Srednji vzhod veže Evropo z Azijo in Afriko. Z letalskega stališča vzeto je važno središče letalskih zvez. Dogodki prve, kakor druge svetovne vojne, ko je šlo v resnici za to, ali bo Nemčija res gospodarica sveta, ali pa njej nasprotni tabor, so pokazali resničnost omenjene trditve. Končno je šlo vsakemu odgovornemu vojskovodji za to, da s svojimi četami zavladna nad Srednjim vzhodom.

Vojaški interesi pa niso sami na sebi nekega trajnega značaja, marveč gre predvsem borba za gospodarske interese, za katere se po večini bijejo vojne in bitke. V novejši zgodovini so bile uprte oči važnih gospodarskih prestolic sveta ravno na Srednji vzhod, ker jim je šlo tam—za petroleje.

Najnovejša vest iz države sosede tega Srednjega vzhoda, iz Irana, javlja, da se je dosegel med osmimi svetovno največjimi petrolejskimi družbami načelni sporazum, po katerem se bo zopet začelo z izkoriščanjem iranskega petroleja. Iranski petrolej je znan v zvezi z imenom bivšega diktatorja Mossadegha. Nekaj let tega petroleja niso mogli izkoriščati, ker je iranska vlada pod Mossadeghom petrolej nacionalizirala, ostala pa je na začetku pota.

Londonsko zunanje ministrstvo je uradno objavilo, da je odletela posebna delegacija teh osmih družb v Teheran, da se z novo vlado pogaja o izkoriščanju iranskega petroleja. Med temi družbami je pet ameriških. Torej petrolej igra svojo vlogo!

Arabsko ozemlje okoli Palestine daje nad polovico svetovnega petroleja. Produkcija petroleja v teh krajih nadkriljuje dvakrat produkcijo petroleja v Sovjetski zvezi. Na arabski petrolej je navezana enako zapadna Evropa, v precejšnji meri tudi Amerika. Izkoriščanje naravnih zakladov petroleja se stopnjuje. Stevilke bogastva teh zakladov so bajeslovne. Le imenujmo Arabijo pokojnega Saudia, oziroma njegovega naslednika z istim imenom in se spomnimo, v kakem bogastvu je njegov dvor z njim vred življal! Vse pa s pomočjo zlata, ki je pritekalo v dvorne blagajne iz umazanega petroleja!

Sovjetska zveza je na Srednjem vzhodu ravno radi petroleja naravnost življensko zainteresirana. Spričo razvijanja sovjetskega gospodarstva, ki je navezano na sodobno tehniko, Sovjetski zvezi petrolej primanjkuje. Povdarimo tudi bližino Sovjetske zveze in Srednjega vzhoda. Prvič gre za lahek transport blaga, drugič pa enako za strateško važno ozemlje, ki bi v oblasti Sovjetske zveze izprla pot zapadnemu svetu v notranjost Azije in morij, ki oblivajo ta kontinent.

Sovjetska zveza je pokazala pri vsaki priliki, da so njeni cilji glede Srednjega vzhoda res taki, kot smo jih zgoraj opisali. V novembru 1940 je sovjetski zunanji minister predlagal, ko je šlo za politično zvezo Hitlerja, da naj Nemčija pristane na to, da se Srednji vzhod prizna kot interesno ozemlje Sovjetske zveze. In to v celoti. Sovjetska zveza je neposredno po zadnji vojni skušala obdržati tiste predele Irana, katere je držala zasedene. Zopet le radi petroleja. Bivši predsednik Truman je sprevredil položaj in Moskvi zagrozil z vojaško intervencijo, če ne umakne svojih čet. Sovjeti so se s četami umaknili nazaj v Sovjetsko zvezo. Sovjeti nadlegujejo Turčijo, Sovjeti intrigujejo diplomatskim potom kjerkoli je možno na Srednjem vzhodu. Enkrat so z Arabci, drugič so z Judi.

L. C.

Urednikova pošta

ZA SKUPNO POMOČ UMOLBOLNICI V POLJU PRI LJUBLJANI

CLEVELAND, Ohio—Dobro, zelo dobro se razvija akcija v pomoč umolbolnici in zakaj bi se tudi ne, ko pa imamo prijatelje—zavedne sodelavce, ki nam tako zvesto pomagajo pri izvrševanju započeta dela.

V Greensburgu, Pa., je naš stari znanec Venice Palcich pri svojih prijateljih in znancih zbral \$104 in k pošiljki pripisal: "Morebiti gre z to stvarjo počasi, ampak imejte pogum, ker, ko se nekaj enkrat prične, se mora tudi dovršiti."

Marljiva Mary Matyazich iz Los Angelesa, Cal., se je v enem mesecu že drugič oglašila s skupno vsoto \$76, katere so darovali sledeči: \$10 John Selak, Los Angeles, Milan Pakiz, Long Beach, Cal., John Pozar, Minnesota in Frank Medved, skupno \$21 in to v spomin Paule Skavich in Mrs. Petje, ki sta pred nekaj meseci umrli v Fontani, Cal.; nadalje so še darovali v spomin Mrs. Skavich: \$2 Frank in Mary Matyazich, \$5 Jacob Cuznar, \$3 Jack Blazin in žena, vsi iz Los Angelesa, Cal. in \$3 John Hrvatin in žena iz Chicago, ki sta se nahajala takrat na obisku. Na seji društva št. 615 S.N.P.J. pa je bilo nabrano kot sledi: iz društvene blagajne \$10, Mr. in Mrs. Joe Parkel \$5; po \$2: Jack Barsich, Mr. in Mrs. Tony Videgar, Joseph in Ann David in Ludvik Sanabor in žena; po \$1: Bob Matyazich, Al Podrasky, Katy Platt, Daniel Lipich, Mr. in Mrs. Louis Erich in Albin Karuchnik.

Iz La Salle, Ill., pa je Mrs. Anna Dular poslala za društvo Sokol, št. 98 S.N.P.J. \$25 in poleg tega prispevala po \$5 Frank Kralj in Anna Dular, Joe Brengant \$2 in Tony Piletic \$1, pa pripomnila, "da je pri volji še pomagati z zbiranjem."

No, pa tudi pri nas v Clevelandu imamo zavedne sosesre, in ena teh je Alice Mirtich iz zapadne strani mesta. Izročila mi je \$67 in prispevajo je bilo tako: \$5 sta darovala Mr. in Mrs. Steve Brodnik in to v spomin pokojnega Johna Zakrajšek iz Addison Rd.; nadalje so darovali po \$5 Jugoslovanski delavski dom na W. 130 St., društvo Valentin Vodnik, št. 35 S.D.Z., Mr. in Mrs. Andrew Mirtich Sr., Mr. in Mrs. Anthony Buh, Mr. in Mrs. Matt Bizjak in Mr. in Mrs. Frank Novinc; po \$3 Mary Sinkovec in Josie Petrič; po \$2: Anna Kastelic, Anna Widmar, Frank Kaučič, Mary Obreza in Mary Misich; po \$1: Rose Znidaršič, Mary Krizman, Rose Fier, Anna Pelic, Frances Menic, Josephine Gabriel, Andrew Mirtich Jr., Joe Mirtich, Stanley Gabriel, Frank Knafelc, Mary Zernel, Frances Blatnik, Pauline Goršek in Anton Peterle; po 50 centov: Anton Hosta, Mary Mišmaš, Sarah Tomažič in Anna Košak.

Elizabeth Matko, tajnica krožka št. 3 Progresivnih Slovenk v Euclidu, Ohio, je poslala za krožek \$50 in za Joe in Mary Medvešek \$5 v spomin pokojne Jennie Kunstel in \$5 v spomin pokojnega Vincenta Prprovih John Mevlja je daroval \$10 v spomin pokojne Jennie Kunstel, in Antonia Svetek \$2.

Za društvo št. 110 S.N.P.J. Chisholm Minn., je poslal tajnik Frank Kne \$25 in na seji nabral sledeče: \$10 je daroval Joseph Vodovnik; \$5 Louis Turk; po \$2: Frank Kochevar, Frank Komidar, Joe Kochevar, Frank Kne, Anton Slemsek in Joe Mihelich; Eugene Spector \$2.50;

po \$1: Silvester Novak, Gregor Pechovnik, John Blatnik, Valentin Dolhar, Frank Ruparsich, Frank Novak, John Arko; Louis Krebs 50 centov.

Mr. Frank Delost, Euclid, O., \$25; podružnica št. 48 SANS, Cleveland, O., \$25; krožek št. 9 Progresivnih Slovenk, Chicago, Ill., \$25; društvo št. 121 S.N.P.J., Detroit, Mich., \$25; krožek št. 1 Progresivnih Slovenk, \$25, in Mr. in Mrs. Andrew Krvina, Girard, Ohio, \$25.

Po \$20 so darovali: Mr. Jože Topoljak, Detroit, Mich., in društvo št. 386 S.N.P.J., ter Womens Club of Library, Pa., poslal Nick Triller.

Frank Perko, Milwaukee, Wis. poslal za društvo št. 16 S.N.P.J. \$32. Tajnik Frank Zerovec poslal za društvo št. 38 S.N.P.J. \$5 in na seji nabral sledeče: Joe Kastelic \$1.25; po \$1: Agnes Hrovat, Frank Zerovec, Frank Urankar, Mary Bugar, Joan Kastelic, Frank Zabukovec, Judy Moye, Anton Gralnar, Anton Raunik, John Ovan, Frank Jurca in John Presterl; Miss M. Sustar 25 centov, vsi iz Kenosha, Wis.

V Sacramento, Cal., je nabrala poznana dopisovalka Josie Remitz od sledečih: Društvo Radnička Sloga, št. 549 S.N.P.J. \$5; po \$2: Josie Remitz in Rudolph Prevec; po \$1: Tony Remitz Jr., Victoria Ruzich in Anton Tomšič iz Oakland, Cal.

Frank Masle, tajnik društva Sv. Jožefa, ABZ v Little Falls, N. Y., pristavlja, da mu je težko, ker ni mogel nabrati več za tako potrebno reč. Naj povem, da smo mu hvaležni za trud pri zbiranju in prispevali so sledeči: Društvo št. 53 A.B.Z. \$10; Tony Bambic \$5; Frank Masle \$2; po \$1: John Cankar, Jennie Cankar, Anthony Cankar, Mike Kovac, Helen Masle, Dorothy Becker, Joseph Janezic, Charles Kerzich, Lawrence Modrija, Michael Masle, Anton Obreza, John Schwannick, Matthew Korce in Joseph Kramar, vsi iz Little Falls, N. Y.

V spomin pokojnega moža Johna Zakrajšek je darovala Mrs. Mary Zakrajšek \$10, in Joseph in Jennie Skuk \$5, tudi v spomin pokojnega Johna Zakrajška, izročila Jennie Skuk.

V spomin pokojnih prijateljic, Mary Belaj, Mary Milavec, Jennie Kunstel in Katarine Glavich, je darovala Mary Nosan \$10. V spomin pokojne Katarine Glavich je darovala Mary Mezgec \$5. V spomin pokojne Anne Pintar so darovale po \$2: Mrs. Fajdiga in Mrs. Kovsca; izročila Theresa Gorjanc.

V Forest City, Pa., pa se je zavzela za to našo stvar bivša Clevelandčanka Milka Kress in nam poslala prispevke sledečih: John Medved, \$2; Milka Kress, \$1.50; po \$1: Johana Krall, Wilhelm Sredensek, Fannie Kavsek, Fannie Lauriha in Margaret Zaller; po 50 centov: Mary Rataic, Frances Grechman in Mary Merlak.

Na seji društva št. 12 S.N.P.J. v Murrays, Utah, je nabrala tajnica Gwen Puchar \$12 in so darovali po \$1 sledeči: Vick Marinich, Francis Zugel, Anton Kamnikar, Helen Boltev, John Petrovich, George Pryanovic, Helen Okorn, Francis Felt, Margaret Hill, Warren Haughey, in Frank Yanchar; po 50 centov: Matt Simonich in Martin Arko.

(Dalje prihodnjič)

Ob Tihem oceanu

Piše FRANK KERŽE

Nedavno sem prejel pismo iz New Yorka, ki je bilo nad vse zanimivo. Tiče pa se vas toliko, kakor mene. Se spominjate, da je pred letom dni prišla v Ameriko slovenska deklica, ki se piše Dubravka Tomšič. Slišal sem že prej od nje, da je nenavadno talentirana za godbo in da se posveča klavirju. Nastopala je v naši stari domovini in bila vsepovsod pohvaljena. Vse to je bilo dobro—ni držalo nikamor. Treba je bilo neke sile, katere spravi človeka na svetovni oder. Ampak to je lažje rečeno, kakor storjeno.

No, pa je prišla na pomoč vlada naše stare domovine in poslali so deklico v Ameriko. Javnosti se je predstavila z javnim koncertom v Chicagu, koder je bila dobro vzprejeta. Čital sem razne kritike, ki so bile ugodne. Kmalu zatem pa sporočili v javnosti, da je dobila deklica štimpendijo za nadaljevanje svojih študij v New Yorku, in sicer na svetovno znani Julliard School of Music. Od tedaj pa do zdaj nisem več slišal od Dubravke Tomšič.

Te dni—kakor sem že omenil, pa prejmem pismo, ki pravi, da je naša Jugoslovanka priredila prvi koncert v New Yorku in sicer v znani Town Hall. Town Hall je stara zgradba, ki služi posebno enemu samemu namenu. In ta je, da se mladi umetniki predstavijo javnosti. Tam so takorekoč večni koncerti, navadno z nominalno vstopnino—to se pravi: tikci kažejo dokaj visoko vstopnino—dobi pa se jih, če človek plača samo davek na nje.

Ne gre zato, da si oseba finančno pomaga, pač pa, da se samo vpele ali gori ali doli. Gori pomenja znano Carnegie Hall, koder koncertujejo svetovni umetniki, doli pa pomenja, da človek izgine v svojih sanjah in da mu ni namenjena svetovna slava.

Kdo pa določi to? Newyorški kritiki—tisti kritiki, ki se jih naša javnost tako boji. Vsi veliki newyorški listi imajo kritike za vse mogoče namene. Ako oni vzporejmo koncert, je uspeh takorekoč zagotovljen. Ako oni odklonijo—je konec še ne začete kariere. Eni si sicer še pomagajo z radio, ali kako drugače—toda ne potom Carnegie Hall. Torej Dubravka Tomšič je dala koncert, kateri je za njo sijajno uspel. Kritiki vseh listov jo ne morejo prehvaliti in mladi Jugoslovanki je bodočnost zagotovljena.

Torej imamo Slovenci vendar vsaj eno osebo, katere nas bo predstavljala v javnosti povsod, koder jo bodo peljala pota med svetovne narode.

Omenjeni Julliard School da je leto za letom vse mogoče umetnike, velike in majhne, uspešne in neuspešne, kakor so človeški darovi. Pred vsem pazi na to, da vzprejema samo take učenke, ki imajo velik naravni dar za umetnost. Uče vse godbene instrumente, petje in vse, kar je v zvezi s tem. Precejšna število učencev pride polagoma v newyorško opero, katere je sestavljena iz umetnikov vsega sveta ter reprezentira najvišje, kar more doseči človek. Tam imamo mi svetovno znano Zinko Milanov, ki je po splošni sodbi ena najboljših sopranov na svetu. Srečal sem jo dostikrat v New Yorku, koder je aganzirana in je oseba, ki je vredna, da človek ostrmi pred njeno lepoto, še bolj pa pred njenim glasom.

Pred par leti je bila prišla pevka enakega slovesa iz Bolgarije—žal, vam ne morem po- streči z imenom, ker mi je izginilo iz spomina. Bila je opisana

kot izredno lepa oseba, z imenitnim glasom—sopranom in finno igro. Nastopila je v znani Richard Straussovi operi ter pela in igrala svojo vlogo tako sijajno, da so par dni zatem dali isto aporo samo za povabljenje, kar je nekaj nenavadnega.

Pa tudi to je nenavadno—da je tista, Bolgarka izginila kar čez noč. Enkrat so pisali, da se je hotela zastrupiti—baje zastran nesrečne ljubezni—od tedaj pa do danes ni nobene vesti od nje.

Naše ljudi zanima pred vsem, kako se doseže uspeh s petjem. To je težko določiti z enim stavkom, ko je sto različnih vzrokov za neuspeh in le par za dober uspeh. Pri petju morate paziti na to, kakšne vrste je glas. Najmanj na tem svetu je res dobrih sopranistinj za junaške vloge, kot so postavim Wagnerjeve opere. Več izbire je z ličnim ali koloratura glasovi. Največ žensk je v legi mezzo sopranov, kar pomeni srednjo glasovno brez posebnih višin ali nižin. Redki pa so ženski alti, posebno v nižinah.

Med moškimi glasovi so najbolj iskani dobri tenoristi. Pravijo, da je na vsem svetu komaj deset finih tenoristov, ki lahko prevzamejo vsako vlogo v operah. Srednjih tenoristov in enakih basov je največ—najmanj pa res dobrih drugih basov, kakor je bil svetovno znani Šaliapin, ki sem ga slišal večkrat.

Kdor je nadarjen za godbo ali petje in ima dber organ, naj poizkuša. Ni treba misliti, da mora človek priti na oder svetovne newyorške opere. Danes je precej dobrega kruha v nastopih za radio, televizijo, kar ni bilo nekaj let nazaj. Kar se učiteljev tiče, jih ima vsak večji kraj. Toda centrala v tem je samo ena—New York. Tje je treba iti in tam poizkušati—če imate materialne—to je naravne darove za godbeno ali pevsko umetnost. Vpraša me neka mati, ki ima baje za petje nadarjeno hčer, kaj mislim o starem kraju glede petja in godbe.

Tako je, kar premore svet velikega in dobrega v petju ali godbi, je vse v Ameriki, ki je edina, ki daje tem ljudem dober kruh in svetovno slavo. Kolikor jaz vem, so v starem kraju napredovali tako, da je bil začetek in neke vrste napredek. Potem so pa šli za nadaljne študije na Dunaj, ki je še danes dosti dobro središče za razne umetnosti. Z navadnimi besedami bi rekel tako: za začetek je stara domovina jako dobra—kdor ima talent in voljo, lahko poizkuša. Seveda, ni tam takega kruha, kakor je tukaj.

Petje ima to prednost, da je zmirom z človekom. V Ameriki ni istega, kar smo rekli v starem kraju: narodno petje. To so pesmi, ki so iz naroda za narod. In naš narod jih prepeva, kakor menda noben drugi narod ne. Prinesli smo pesem tudi sem. Ali se poje v toliki meri, kakor v stari domovini ali ne, tega ne vem. Razumem, da smo od tam, koder je pesem doma—ampak Amerika ima menda poseben zrak, da človek samo tedaj usta odpira, kadar kaj notri nosi.

Imeli smo dosti naselbin, ki so gojile vsaj zborovo petje. Žal, da jih je z vsakim dnem manj. Je tako—ljudje ostarejo. Nakopljejo si razne bolezni, potem pa, odnehajo z vsem, kar je lepo v življenju. V starem kraju pride mladina—v Ameriki je ni. Je sicer nekaj zborov, koder je par naših mladih—posebno v Clevelandu. Ampak v splošnem

ni tako. Človek bi rad drugače napisal, pa bi ne povedal resnice.

Nedavno sem čital v listih nekaj glede kritike. Rečeno je bilo tako, da so kritike na svetu samo za tiste, ki so profesionalci in od svoje stroke tudi žive. To pa ne odgovarja resnici. Kritiki je vsak človek, pa naj hvali ali graja. Kakor veste, so v Ameriki javni nastopi oseb, ki predstavljajo ali zmorejo kaj posebnega. Te nastope omogoča navadno kaka velika kompanija, ki si dela s tem reklamo. Ljudje se prigrasijo in poizkušajo.

S kakšnim uspehom, to odločijo tisti ljudje, ki so zraven kot poslušalci. Na njih se apelira, naj s ploskanjem izjavijo, kdo je bil najboljši. Po vsaki kratki predstavi pride tak odziv navzočih ljudi. Kdor dobi najmočnejši aplavz, tisti je opravičen ali do kake nagrade ali pa do gotovih šolnin, katerih namen je, da se izvezbajo in spopolnijo. Enako tudi v gledališču izražajo ljudje, ali jim uga predstava ali ne. Pri vsi umetnosti je končni sodnik ljudstvo samo.

Kdo so pa drugi kritiki? Ljudje, ki so bili dolga leta na umetniškem polju, bodisi v tem ali onem izražanju. Ti ljudje so potrebni, zakaj oni določijo, na kakšno stopinjo pride ta ali ona uspešna oseba. Umetnost je kakor lestva, ki drži na dve strani—gori in doli. Umetnostni kritiki določijo višino, zakaj če bi tega ne bilo, bi ne bilo napredka. Res pa je, da se ljudska kritika in pa kritika teh poklicnih kritikov vselej ne vjemata. Včasih poje kdo kako krasno pesem. Prednaša jo umetniško. Ob drugem času pa pride na oder kaj ljudskega. Temu ploskajo, da ni ne konca ne kraja.

Pred leti je bila gledališka opereta "Abe's Irish Rose," katera je dočakala več tisoč predstav. Šodba poklicnih kritikov je bila in je vničujoča—ampak ljudje so kar drveli k predstavam.

Vse to bi kazalo, kakor da ima ljudstvo prav. Pa nima. Je namreč razlika, kakšno ljudstvo imaš pred sabo. Človeški material ni povsod enak. To najbolj izprevidite iz tega, da poslušate doma na radio ali televizijo kakšno petje. Če pojejo moški, se ti zdi, kakor bi bika drli za plotom. Ženske pa kriče kakor oskubene kavke—in vse to imajo za petje. Ne rečem, sliši se tudi dosti res lepega petja, ki ga uživa človeška duša. Le škoda, da je onega kričavega "petja" desetkrat toliko, kakor resnično lepega in dobrega.

Kar se tiče našega slovenskega petja v Ameriki, imamo pred vsem Cleveland, koder lahko živijo. Dovolj je materiala med narodom, da se zbere dobre zборе. Kadar nastopijo taki zbori, potem vedi, da ne najdeš kaj dosti boljšega, brez ozira na to, kam greš. So zbori v Clevelandu, ki spravijo na oder kako opero, kar je pač najvišje, kar zmora ljudsko petje. Če je kje kakšna napaka v tem prednašanju petja, potem moram omeniti znano ljudsko bolezen: vsega preveč.

Cleveland ima devet narodnih domov—potrebna bi bila dva ali k večjem trije. In še med temi tremi bi bilo treba določiti, da je eden, ki je prvi, ostala dva pa le namestnika. Če bi bili trije domovi, bi društva in zbori lahko nastopili v treh ali štirih krajih z enim in tistim programom, pa bi bilo dosti več uspeha, kakor ga je zdaj, ko imamo več zborov kakor je potreba. In če so že pevski zbori tukaj, bi morali nekako sodelovati med sabo. Vse bi moralo biti organizirano. Ne sme biti tako, da drug drugemu odjedajo, pač pa, da drug drugemu pomagajo.

(Dalje na 3. strani)

AVGUST ŠENOVA:

Varuj se senjske roke

Zgodovinska povest iz 18. stoletja

(Nadaljevanje)

Pred vrati, pod velikim mestnim stolpom tik morja, je bil naslonjen ob zid majhen, bradat častnik v arkebuzirski uniformi, s širokim klobukom in mirno, toda pozorno gledal pisani vrvež. Bil je signor Antonio Capogrosso, pribočnik cesarskega poveljnika Rabate. Na videz je brezbržno gledal radovedno množico, kakor da se naslaja ob hrupnih prizorih. Nenadoma se je ustavil pred njim drug častnik, brkat korenjak, z rdečim nosom, pokrit s ponošeno čeladom. Iz oči mu je sijalo žganje.

"Pozdravljen, tovariš!" je viknil hripavo. "Vesel sem, da te vidim. Sem Anastazius Holzinger, zastavnaš prve čete nemških mušketirjev!"

"Ne razumem po nemško," je odgovoril arkebuzir po italijansko in skomignil z ramo.

"Aa, niente tedesco," je začel zastavnaš klatiti po italijansko. "Bene! Vedo, tovariš arkebuzir, mi Uskoke sekali, pekli takole in takole!" je začel kričati z roko sekati v zraku. "Per Bacco, si—mi pogači! Uskoke, vse! Maledetti ladri!"

"Bene!" se je nasmešnil Capogrosso in spet skomignil z ramo.

"In verita ladri ladriissimi!" (Razbojniki, največji razbojniki.) Pogani! Turki! Vragi! Pije-

ki.)

CHICAGO, ILL.
FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL
DEarborn 2-3179

BUSINESS OPPORTUNITY

CARDS, Stationery, Office-School Supplies, etc.—Modern fixtures. By owner. E. 71st St. business section. Low cash price.

Weekdays, BUTterfield 8-1221

TAVERN — South side. 5 living rooms in rear. Selling account of death.

Virginia 7-8373
4758 S. Loomis

TAVERN AND RESTAURANT — Green Hornet Inn — Because of recent death in family, widow forced to sell. Living quarters available.

2845 S. Kastner

REAL ESTATE FOR SALE

BEVERLY SHORE, IND.—50x125 2 lots, Malar, Wis. and 14 room house in 3 apartments.

Call Hunter 5-7091
Brookfield, Illinois

By owner - New - Price \$15,500. RANCH TYPE HOME with 3 bedrooms, 5 large rooms and a utility room. Cedar closets with sliding doors. Cabinet kitchen, radiant heating, beautifully landscaped, lot 30x157. Schools, churches, stores and transportation. LAFayette 3-3191

FURNISHED frame residence on Humboldt Blvd. near park — \$83 week income; 2 car garage, 2 tile baths, full basement, automatic hot water, oil heat; best offer. 4 room apartment available for owner. — ALBany 2-6251

DOMESTIC HELP

CHILD CARE — Light housework; 3 children; room and board; good pay.

Villa Park 9540-J

jo kri, jedo človeško meso — sono canibali, in verita canibali! (Ljudožrci so, pravi ljudožrci.) Per Bacco!" je dalje rolnel zastavnaš, se zblila na majavih nogah in sekal zrak. "Ampak mi takole pa takole!"

"Bene, bene," je nestrno odgovoril Capogrosso.

"Na koščke, parola d'onore! (Častna beseda.) Jaz sem trezen, zelo trezen, parola d'onore! Mislite, da nisem trezen? . . ."

Zdajci je Antonijo opazil bodulsko (otoško.) barko, ki je pravkar pristala. Oči so mu zasijale, stisnil je obrvi in pozdravil sitnega junaka:

"Addio, signor Olzinger!"

"Mio rispetto!" (Moje spoštovanje.) je ozdravil mušketir, snel čelado in se trikrat priklonil. "Mio rispetto!" je rekel in se odzibal proti morju.

Iz bodulske barke je stopil bradat duhoven. Vrgel je beneškemu ladjarju tolar, se jadrno zrinil s povešeno glavo med množico in zavil proti mestnim vratom.

"Dobrodošli, reverendissimo!" ga je pozdravil Antonio de Dominis.

"Gospod cesarski poveljnik me je poslal, da vas počakam. Kako je z našo zadevo? Ste našli generala Pasqualiga?"

"Pravkar grem h komisarju," je odgovoril škof. Naša zadeva? Še nikoli bolje. Pasqualigo je dovolil, da se vojaštvo prepelje po morju v Senj."

"Benissime!"

"Samo hitro je treba delati. Senjani so nekaj zavohali o naših naklepih. Nekdo nas je izdal."

"Tako? Kdo je ta lopov?"

"Ne vem. Pasqualigov pribočnik Vittorio Barbaro mi je to povedal v Omišlju. Pravi, da se pripravljajo na odpor, da kujejo zaroto."

"Je mogoče?"

"Vodja vsega je menda knez Posedarič, podpirata ga tudi Daničič in razbojnik Juriša, celo nima čistih rok."

"Tako sodim tudi jaz," je pripomnil ogleduh.

"Rabatu nič ne omeni. Piši svobodno svetu deseterice. Povej, da je Rabata malo mehkejši. Mu ni treba pošiljati denarja."

"Bene."

V pogovoru sta prišla do patrijske hiše blizu cerkve svetega Vida in hitro stopila vanjo.

V sobi prvega nadstropja je ležal na postelji povsem oblečen Josip Rabata. Bil je bled in mrk, oči je imel nenavadno kalne. Ko je zagledal škofa, je na pol vstal in mu segel v roko.

"O, reverendissimo! Dobrodošli! Hitro ste se vrnili."

"Da ste mi zdravi, illustrissimo!" je pozdravil škof.

"Zdrav, zdrav! K vragu moje zdravje! Glejte, spet me trese mrzlica, ki se me je bila lotila v Gorici."

"Torej ne boste šli v Senj?"

"Hočem, moram. Toda povejte, ste našli Pasqualiga? . . . Poslušajte, poročnik Capogrosso!"

"Kaj ukazuje, illustrissimo!" se je zavaljal častnik.

"Je kapetan Locatello prispel s svojo četo?"

"Ni, toda čakamo ga vsak trenutek."

"Napišite povelje vsem vodjem čet. Naj bodo vse čete pripravljene za odhod. Prvi bodo šli nemški mušketirji. Zastavnaš Holzinger naj manj pije, sicer ga bom spodil. Zatem . . ."

"Kapetan Gallo?"

"Nikako. Gallo ima v svoji

četi mnogo Hrvatov, pa tudi gospod Vid Klekovič. Njuni može so nezanesljivi, ne gredo radi na Uskoke, streljali bodo v zrak, a Klekovič je človek mehkega srca. Ti bodo šli zadnji. Drugi naj gredo goriški, kranjski in tržaški arkebuzirji pod poveljstvom Locatella in Grasella. To so moji može. Nanje se lahko zanesem. Z njimi bodo šli štajerski dragonci in čiški beli konjčki. Takoj naj se vsem razdeli hrana in strelivo, in da bo oboje dovolj. V Senju ne bomo dobili nič. Pojdite, Capogrosso. Čez dve uri mi prinesite ukaze v podpis. Stopite tudi h kapetanu mušketirjev na Trsat, še danes naj pride k meni."

"Kakor ukazuje, general!" je pozdravil poročnik in šel, mimogrede je pa še neopazno pomel škofa.

"Torej, kaj pravi general Pasqualigo?" je hlastno vprašal Rabata.

"Jezi se, strašno se jezi," je odgovoril škof.

"Zakaj vendar?"

"Ko sem v Omišlju stopil predenj, me je nahlulil, češ da vam, illustrissimo, ne verjame in da ne kanite izpolniti, kar ste obljubili republikli. 'Sramota,' je rekel, 'kar se dogaja dan za dnem. Uskoški vrage so spet oropali pri Zadru nekaj beneških ladij z oljem, pri Hvaru so zaplenili cel brod sardin, a proveditur Cornaro mi piše, da je Istrske vasi napadla pod cesarsko zastavo četa zlovesčega Juriše. Mar je to strogost, ki nam jo je obljubil Rabata, so to zasluge, za katere hoče nagrado?"

"Toda, reverendissimo, ali niste povedali generalu, da bom to peklenko golazen pokončal na en mah? Sem morda jaz kriv, če nesrečni Barbo ne uboga mojih ukazov?"

"Seveda sem mu vse razložil, mu govoril štiri dolge ure, saj vaše gospodstvo ve, kako sem vam zvest prijatelj; toda verjemite, Benečan je trdoglav."

"Sveta nebesa, kaj naj storim? Muči me mrzlica, mučijo me dolžniki. Vse sem potrošil. Potrebujem v najkrajšem času 5000 cekinov, sicer mi bo trda predla."

"Zato pohitite, general; izpolnite Pasqualigove pogoje, pa boste dobili, kar zahtevate, celo več."

"Šele takrat? Prevzvišeni, kaj bo? Zaplenili bodo meni in ženi vse, kar imava, a čakati cesarsko plačo . . ."

"Pohitite, prijatelj, kajti Senjani so nekaj zavohali. Vojvode in plemiči se puntajo, najbolj Posedarič . . ."

"A Barbo?"

"Drži roke navzkriž. Evo pogojev! Napisala sva jih skupaj s Pasqualigom. Po morju torej lahko pripeljete čete. Tale listina velja najmanj 5000 beneških cekinov."

"Toda skrivnost da je izdana, pravite?" je silno prebledel Rabata. "Kdo je izdal? Da ni graški dvor . . ."

"Pomirite se! Mar ni z vami arko Anton Dominis? Grem v trsatski samostan po važnem opravku. Do večera se vrnem. Proučite pogoje in dajte ukaze. Mir z vami!" je rekel škof in šel.

Čez kake pol ure sta se senjski škof in poročnik Capogrosso vzpenjala po mogočnih stopnicah proti svetišču čudodelne Matere božje trsatske nad Reko. Govorila sta živahno in ognjevit. Ko sta prišla na vrh stopnic, je rekel škof:

"To so, dragi Antonio, pogoji, domenjeni s Pasqualigom. Kar si sišal, ni treba pisati v Beneške. Prvič ni dobro, da se od tukaj kaj takega piše, drugič bo pa to uredil Pasqualigo sam. Tvoja skrb bodi podžigati Rabata na Uskoke in zasledovati, kaj

dela. Zdaj pa zbogom, jaz grem v samostan, tebe pa kliče dolžnost v mestce Trsat. Ne čakaj, jaz se bom dolgo zamudil in pa menihi so nezanesljivi ljudje. Bolje, da te ne vidiš. Zbogom!"

"Kakor ukazuje," je Capogrosso poljubil škofu roko. "Storil bom po vašem naročilu. Rabata je tako moj."

Čez pol ure se je poročnik vrnil iz Tršata. Veselo popevaje, je korakal ogleduh republike proti stopnicam. Bil je zadovoljen in vesel. Dan veder in miren. Zdajci je zaslišal iz bližnjega gozda znani glas:

"Počakaj, Capogrosso!"

Pomočnik se je zdrnil in obstal, iz gozda je pa stopil Cipriano Guidi.

"Vi-i, ujec?" je zajecjal poročnik.

"Jaz, da, ničvrednež! Govoril si s škofom. Bil je pri Pasqualigu v Omišlju. Kaj sta sklenila? Povej!"

"Kašo Uskokom. Zdaj je konec šali. Rabata gre nad Senj. Pleto se zlozmoke vrvi."

"Kaj sta sklenila, vprašam?"

"Od vseh strani zgrabiti Senjane. Z morja bo zaprl Senj Pasqualigo z brodovjem, s kopnekega Rabata z vojaštvom. Na turški meji bo postavil svoje čete bosenski paša. Potem pa davi, kolji, ropaj. Prava past. Najbolj se vesele Orlovičeve glave, pa tudi za kneza Posedariča ne bi dal bogve kaj. Barke jim bodo požgali, beneške podložnike izročili, preprosto moštvo pa postavili v Otočac. To je približno vse, ujec."

"In dalje, dalje?"

"Kaj še? . . . Hm! Ko bo vse to storjeno, bo dobil Rabata 5000 cekinov."

"Bog ga kaznuj!" je planil rečnik. "In kdaj bo vojaštvo krenilo proti Senju?"

VAS MUČI REVMAZIZEM?
Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas. **MANDEL DRUG CO.** Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C. 15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034 Pošljemo karkoli prodamo kamorkoli.

(RUŽENE ŠKERLJ)
ANGLEŠKO SLOVENSKI SLOVAR
DRUGA IZDAJA
JE KONČNO DOSPEL.
Dobi se pri
August Kollander
6419 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND 3, OHIO
Cena s poštino je
\$5.25
TVRDKA KOLLANDER IMA
NA ZALOGI TUDI
SLOVENSKO ANGLEŠKI SLOVAR BERILO
ter DR. F. J. KERNOVO (DR. KOTNIKA)
Naročite se na te knjige, preden zaloga poidel!

HIŠE NAPRODAJ
LEP ZIDAN BUNGALOW NA MAVEC AVE. SE PRODA
Ima dve spalnici in kopalnico na prvem nadstropju; spalnico in stranišče na drugem nadstropju. Gorkota na plin, garaža in dovoz. Lota 50x120. Cena \$16,900.

KOVAC REALTY
960 East 185th St.—KE 1-5030

V NAJEM
Zaposlenemu moškemu se odda v najem lepo opremljeno sobo v prijazni naselbini pri domačih ljudeh.
Vpraša se na
1110 East 72nd Street

"Kdaj?" je ponovil poročnik in izpod čela pogledal dominikanca. "Hm, čez tri, štiri tedne."

"Čez osem dni me počakaj na temle prostoru," je ukazal Cipriano in mu dal mošnjo. "Pa zapomni si: uskoški nož ali beneške vislice!" je dodal in zginitil v gozd.

"He, pogledj, Antonio!" je mrmljal poročnik po stopnicah in zvonil s polno mošnjo. "Več sreče doživljam, kakor si je zaslužil! Vsi ti verjamejo, vsi ti plačajo, a ti — ti pa nikomur na svetu, ne Bogu ne svetniku, samo svetu Antonu Padovanskemu. Mošnja mi je padla kot nalašč. Krčmarica Pepina je zalo ženšče in srce ji tako zatrepeče, ko zazvonijo cekini. Tile sveti denarci mi morajo danes prinesiti blagoslova v Pepini krčmi. Hvala, dragi ujec!"

Dan je umiral. Škratna zarja se je razlivala po bleščem morju, v škratni zarji je plamenelo nebo za Učko goro, ki se je z vijolično barvo ločilo od gorečega obzorja. Kakor črna zmaja sta ležala sredi kristalnega zaliva Cres in Krk, na obali se je razprostirala siva, kamenita Reka, opasana z obzidjem in stolpi, pred mestom pa so na morsk gladini trepetali čolni z belimi jadrji kakor beli golobi. V trsatskem samostanu je pel večerni zvon, naokrog se je zelenil rožmarin in bujni lovor, čeprav je bilo sredi zime. Na temenu trsatskega griča je stal blede dominikaneč Guidi; prekrizal je roke in zamišljeno strmel v čudoviti, sijoči prizor. V temnih očeh mu je trepetalo zlato toneče sonce, po blelih licih mu je drhtela večerna zarja. Nenadoma je dvignil glavo in pogledal v stran. Od samostana je z rahlo povešeno glavo prihajal senjski škof.

Dominikaneč mu je zastavil pot. Mark Anton se je zdrnil iz misli.

"Mir božji s teboj!" je pozdravil dominikaneč.

"In vsi božji angeli s teboj!" mu je odzdravil škof. "Kdo si?"

"Božji, kakor vidiš, Mark Anton!"

"Poznaš me? Se spominjaš dominikanca, ki je neke nedelje v cerkvi 'Ara coeli' v Rimu pridigal o Makabejeh krščanstva? Se spominjaš, Mark Anton, da si nekega petka srečal na 'Foru' bledega dominikanca v verigah, ki so ga sluge 'svetega urada' na zahtevo beneškega poslanika Ivana Moceniga gnali v ječo? Se spominjaš?"

"Ci-prian?" je osupnil škof. "Kaj želite?"

"Jaz sem glas vpijočega v puščavi, jaz sem vihar iz ust Boga gromovnika, jaz sem služabnik Sina božjega, poslan, da izrujem trnje in ljuljko iz človeških src. Jaz, tvoj angel in demon, tvoja zvezda in senca, sem te dočkal, Mark Anton!"

"Ti?" je odstopil škof.

"Antonio, rotim te, pri najinem starem prijateljstvu, pri ognju najinih mladih čustev, poslušaj me!"

Dominikaneč je pokleknil pred škofa in ga prijel za desnico.

(Dalje prihodnjič)

MARY A. SVETEK
POGREBNI ZAVOD

Lično opremljeni pogrebni zavod, kjer se počutite kot doma.

Ne ozirajte se na to za kolikšno vsoto naročite pogreb—mi smo na uslugo z vso natančnostjo in skrbjo. Nitičesar ne računamo dodatno za rabo naših lično opremljenih pogrebnih prostorov, ki so bili pred nedavnim popolnoma preurejeni in modernizirani.

PRESKRBIMO DOSTOJEN POGREB Z VSO POSLUGO OD \$165.00 IN NAPREJ.

(Oskrbimo za prevoz trupla sem ali izven mesta).

478 East 152nd St. — KE 1-3177

Ambulančna posługa na razpolago podnevi in ponoči

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrta in žalostnih src naznanjamo vsem, da je umrla naša ljubljena mati, stara in prastara mama

Ana Pintar

rojena ZNIDARŠIČ

Zatislila je svoje trudne oči dne 23. februarja 1954.

Pogreb se je vršil dne 26. februarja iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi v cerkev Marije Vnebovzete ter od tam po opravljeni sv. maši-zadušnici in pogrebnih obredih na Calvary pokopališče, kjer smo jo položili k večnemu počitku v naročje materi zemlji.

Blagopokojnica je bila rojena v vasi sv. Križ pri Ložu na Notranjskem in je bila stara 89 let.

Naša želja je, da se iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence cvetja k njeni krsti.

Hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojne.

Našo zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugu za spremstvo pri pogrebu.

Srčna hvala vsem onim, ki so se prišli posloviti od nje ko je ležala na mrtvaškemu odru, in vsem, ki so jo sprejeli na njeni zadnji zemeljski poti na mirodvor.

Hvala čst. g. Victor Cipermanu za opravljeno zadušnico, molitve in cerkvene obrede kakor tudi pogrebnemu zavodu Joseph Zele in sinovi za vzorno voden pogreb in najboljšo vsestransko poslugu.

Iskrena hvala tudi nosilcem krste.

Ti draga, nepozabna mama, počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška gruda. Mi se Te bomo spominjali z ljubeznijo do konca naših dni.

Zalujoči ostali:

JOSEPH, sin
ANNA ERŠTE, JOSEPHINE LEVSTIK in ZORA BOJANC, hčere

NELLIE, sinaha
LOUIS LEVSTIK in TOM BOJANC, zeta
JOSEPH JR., ELEANORE, TONY, DOROTHY, WILLIAM, ESTHER JORVO, JAMES, JIMMY, vnuki

PATRICIA, GARRY, SANDRA in PATRICIA, pravnuki in več sorodnikov tu in v stari domovini

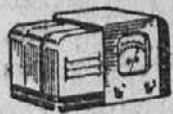
Cleveland, Ohio, dne 13. aprila 1954.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!

B. J. RADIO SERVICE

1363 East 45th Street

HEnderson 1-3028

Prvovrstno delo na vseh radijah. Vse delo jamče-
no. Prodajamo prvovrstne radije. — TUBES.

Se priporočamo vsem, posebno pa društvom za
"Sound System" za v dvorane, na prostem in za pri-
redbe.

EDWARD & FRANK SMOLE

GOSTILNA

6112 Glass Ave.

SE PRIPOROČAMO ZA OBISK

Postrežemo z najboljšo pijačo

Za praznike poizkusite naše fino domače vino —
vam bo ugajalo.

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

RUDY'S MEAT MARKET

4506 Superior Avenue

HEnderson 1-8638

Agnes Bukovec

Gospodinje si v naši mesnici lahko vedno izberejo
prvovrstno svežo in doma prekajeno mesenino.

Imamo fine klobase, šunke in želodce.

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

SUPERIOR BODY & FENDER REPAIRING CO.

Auto Painting

6605 St. Clair Avenue

ENdicott 1-1633

FRANK CVELBAR, lastnik

Kadar potrebuje vaš avtomobil kakšno popravilo,
ga lahko zanesljivo izročite nam, in izvršili bomo naj-
boljše delo, ki bo v vaše zadovoljstvo. Popravimo fen-
derje in ogródje ter barvamo.

Se priporočamo za naklonjenost.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!

J. OBED

4504 St. Clair Avenue

SLAŠČICARNA

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!

Priporočamo našo slaščičarno v naklonjenost, kjer
vam bomo vedno prvovrstno postregli.

L. N. TOLSTOJ:

Spomini na mladost

ODLOMEK IZ KNJIGE

Osemnajstega aprila smo iz-
stopili iz popotne kočije pred
vrati našega doma v Petrov-
skem. Pri odhodu z Moskve je
bil očka zamišljen; ko ga je Vo-
lodja vprašal, če je mama bolna,
je samo žalostno pogledal in
molče prikimal. Po poti se je
precej pomiril, toda čim bliže
smo bili domu, je postajal nje-
gov obraz bolj in bolj potr. Ko
smo stopili iz kočije in je vprašal
zaposlenega Foka, ki je pritekel
naproti: "Kje je Natalija Niko-
lajevna?" se mu je glas tresel
in v očeh so zasijale solze. Dobri
stari Foka je skrivaj pogledal
nas in povesil oči. Odprl je vr-
ta, se obrnil in odgovoril:

"Ze šesti dan ni izvolila zapu-
stiti spalnice."

Milka, kakor sem kasneje zve-
del, je od tistega dne, ko je ma-
ma zbolela, neprenehoma žalo-
stno cvčila; zdaj je veselo plani-
la k očetu, skakala po njem, bev-
skala in mu lizala roke, toda
očka jo je odrinil in šel skozi sa-
lon v knjižnico, kjer so bila
vrata naravnost v spalnico. Čim
bliže je bil tej sobi, toliko bolj je
z vsako kretnjo kazal razburje-
nje. Skozi knjižnico je stopal po
prstih, komaj dihal in se pokri-
žal, preden je prijel kljuko za
prtihi vrat. Iz hodnika je prite-
kla razkušana in objokana
Mimi. "Ah, Pjotr Aleksandrič!"
je zašepetala z izrazom resnične-
ga obupa. Opazila je, da očka
pritiska na kljuko, pa dodala ko-
maj slišno: "Tu skoz ne more-
te—vhod je iz dekelske sobe."

O, kako težko je vse to vpli-
valo na mojo otroško domišljijo,
razburkano s strahotno slutnjo
nesreče!

Šli smo v dekelsko sobo; na
hodniku smo trčili ob norčka
Akima, ki je nas zmerom razve-
selil s svojim spakovanjem, toda
ta trenutek se mi sploh ni zdel
smešen, narobe: ničesar me ni
tako bolešno zadelo kakor nje-
gov nesmiselno miruodušni ob-
raz. V hišni sta dve dekleti
vstali od svojega posla in nas
pozdravili s tako bridkim izra-
zom, da me je prišla groza. Pre-
šli smo Mimino sobo in očka je
odprl vrata spalnice. Desno od
vrat je bilo dvoje zastrtihi oken;
pri enem je sedela Natalija Sla-
višna z naočniki na nosu in ple-
tla nogavico. Ni skočila, da nas
poljubi, kakor običajno, samo
vstala je, nas pogledala skozi na-
očnike in solze so se ji usule ko
toča. Prav nič mi ni ugajalo, da
vsi, brž ko nas zagledajo, bruh-
nejo v jok, prej pa so bili popol-
noma mirni.

Levo od vrat je stala španska
stena, za njo pa postelja, mizica,
omarica, založena z zdravili, in
velik naslanjač, v katerem je
dremal zdravnik. Zraven poste-
lje je stalo mlado, zelo plavalas
in izredno lepo dekle v beli ju-

tranji halji. Malce si je zavihnila
rokave in je dajala ledene ob-
kladke na glavo mami, ki je ta
trenutek nisem videl. To je bila
"lepa Flamka," o kateri je pisa-
la mama in je kasneje igrala ta-
ko pomembno vlogo v življenju
vse naše družine. Ko smo vsto-
pili, je dvignila roko z mamine
glave in si popravila na prsih
gube svoje halje, potem pa re-
kla šepetaje: "V nezavesti."

Bil sem strašno obupan v tem
trenutku, vendar sem nehoti
opazil sleherni malenkost. V sobi
je bilo skoraj temno, soparno,
mešali so se duhovi po meti, ko-
lonjski vodi, kamilicah in Hof-
mannovih kapljicah. Ta vonj me
je tako prevzel, da mi ga sploh
ni treba zaduhati—samo spom-
nim naj se nanj, pa me domišljija
v trenutku postavi v tisto
mračno zatohlo sobo in mi obudi
vse podrobnosti strahotnega
trenutka.

Mama je imela odprte oči, to-
da videla ni ničesar. O, svoj živ-
dan ne bom pozabil njenega
strašnega pogleda, tako polnega
trpljenja!

Odprljali so nas iz sobe.
Kasneje sem vprašal Natali-
jo Savišno o maminih zadnjih
trenutkih. Povedala je:

"Ko so vas odprljali, se je ona,
golobica moja, še dolgo preme-
taval, kakor da jo tule nekaj
davi. Potem je povesila glavo z
blazine in zadremala tako mirno
in pokojno kakor angel. Komaj
sem odšla pogledat, zakaj ne
prinese zdravlja, že je ona dušica
moja, vse razmetala krog se-
be in neprenehoma klicala vaše-
ga očka. Sklonil se je nad njo pa
že ni mogla več povedati, kar bi
bila rada. Samo usta je odprla
in vnovič stokala: "Moj Bog,
moj Bog! Otroke! Otroke!" Ho-
tela sem steči po vas, toda Ivan
Vasiljič me je ustavil: "Rajši ne,
še huje bi jo razburilo." Potem
je samo dvignila roko in jo spet
povesila. Bogve, kaj je hotela s
tem. Sodim tako, da je vas, ne-
navzoče blagoslovila. Bog ji je
očividno skratil milost, da bi v
zadnjem trenutku videla svoje
otroke. Potem se je, golobica
moja, malce pridvignila, takole
sklenila roke in iznenada rekla
s takim glasom, da se ne smem
spomniti: "Mati božja, ne za-
pusti jih!" Zdaj jo je bolečina
zgrabila prav za sree, po očeh
smo videli, da ubožica grozno
trpi. Padla je na blazino, zagra-
bila z zobmi rjuho in solze, bog
nebeški, so ji lile v potokih."

"In potem?" sem vprašal.
Nataliji je zaprlo besedo: obr-
nila je glavo v stran in bridko
zajokala.

Mama je umrla v strašnih bo-
lečinah.

Zalost

Drugi dan pozno zvečer sem
hotel mamo še enkrat videti.

Premagal sem nehotični strah,
tiho odprl vrata in po prstih sto-
pil v sobo.

Na sredi je stal oder s krsto,
okrog nje so trpocele sveče v vi-
sokih srebrnih svečnikih. V
koncu je sedel djačok in s tihim
enoličnim glasom prebiral psal-
me.

Ustavil sem se pri vratih in
pogledal na oder; toda imel sem
tako objokane oči in razdražene
živce, da nisem ničesar mogel
razločiti; vse se je nekako čudno
združevalo—luč, žamet, beger,
veliki svečniki, rožnat, s čipka-
mi obšit podglavnik, venec, ka-
pica s trakci in še nekaj prosoj-
nega voščene barve. Stopil sem
na stol, da pogledam mamin ob-
raz, toda tam, kjer je ležala gla-
va, sem spet zagledal taisti ble-
dožolti prosojni predmet. Nisem
mogel verjeti, da je to mamino
obličje. Napeto sem začel gleda-
ti in počasi le spoznal na obra-
zu znane, mile poteze. Videl sem,
da je to res mama, in zadržtel
od groze. Zakaj so njene zaprte
oči tako udrte? Od kod ta straš-
na bledica in črnkasta lisa pod
prosojno kožo na enem licu? Za-
kaj je ves obraz tako strog in
hladen? Zakaj ustnice tako ble-
de in tako prelepe, tako veličast-
no nagubane, z izrazom takega
nezemskega miru, da me spre-
letava leden srh po hrbtu in la-
seh, ko jih gledam.

Gledal sem in občutil, kako
neka neumljiva, nepremagljiva
sila vleče moje oči na to mrtvo
obličje. Nepremično sem ga zrl,
domišljija pa mi je čarala po-
dobe, cvetoče od življenja in sre-
če. Pozabljal sem, da je truplo
pred menoj, ki sem ga gledal ne-
smiselno kot predmet, brez sle-
herne zveze z mojimi spomini,
da je to truplo: mama. Zamišljal
sem si to zdaj v tej, zdaj v drugi
podobi—živo, veselo, nasmeh-
ljano. Zatem me je nenadoma
prevzela kaka poteza na bledem
obličju, ki je prikovala naše mo-
je oči—spomnil sem se grozne
resničnosti, zatrepal, toda po-
gleda nisem odmaknil. In vnovič
je domišljija premagala resnič-
nost in vnovič je spoznanje res-
ničnosti razbilo sanje. Nazadnje
je domišljija omagala in me ne-
hala varati. Zginila je tudi za-
vest resničnosti in ostal sem do-
čela brez misli. Ne vem, kako
dolgo je trpelo to stanje, ne vem,
kakšno je pravzaprav bilo. Vem
le, da sem začasno izgubil zavest
svojega obstanka in užival neko
zvzišeno, nedopovedljivo prijet-
no in žalostno naslado.

Morda je na svoji poti v boljši
svet mamina prelepa duša otož-
no gledala nazaj na zemljo, kjer
je zapustila nas. Videla je mojo
bridkost, zasmilil sem se ji, in je
na perutih ljubezni z nebeškim
smehljajem sočutja splavala na-
zaj, da me potolaži in blagoslovi.

Nekateri literarni zgodovinar-
ji trdijo, da je Aleksander Du-
mas izdal pod svojim imenom
romane, ki so jih napisali drugi.
Nekega dne je Dumas oče srečal
na cesti svojega sina. Vprašal
ga je:

"Sin, ali si si že bral moj najno-
vejši roman?"
"Jaz ne. Pa ti?"

VESELO ALELUJO VSEM
ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

ZELI

MARSICH & RUSS

SLOVENSKA MODNA TRGOVINA

6108 ST. CLAIR AVENUE

Mary Marsich

Frances Russ

HE 1-3910

JOSEPH TREBEC

SLOVENSKA MESNICA

1423 E. 55th St., HE 1-1559

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!

POSEBNOST ZA PRAZNIKE:

NAŠA POSEBNOST SO KLOBASE IN DOMA
PREKAJENO MESO. VSE NAJBOLJŠE VRSTE

TOMSIĆ CAFE

4018 St. Clair Avenue

PIVO - VINO - OKUSNA DOMAČA HRANA

VSAK PETEK, SOBOTO IN NEDELJO IGRA DOBRA

GODBA ZA ZABAVO IN PLES

Veselo velikonoč želimo vsem posetnikom
in prijateljem!

RUDOLPH in JENNIE TOMSIĆ, lastnika

LOUIS CIMPERMAN

1115 Norwood Road

GROCERIJA IN MESNICA

Pri nas si gospodinje lahko vedno nabavijo naj-
boljše vrste grocerije in mesenine. Se priporočamo za
naklonjenost.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!

MR. & MRS. L. ZUPANČIČ

1140 EAST 67th STREET

Grocerija

HEnderson 1-0336

Se priporočamo, da si nakupite dobre grocerije pri
nas. Velika zaloga vsakovrstnih potrebščin za dobre
obede.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!

FRANK "TINO" MODIĆ, JR.

GOSTILNA

6030 St. Clair Avenue

Z najboljšim pivom, vsakovrstnimi žganji, ter do-
brim prigrizkom postrežemo vsem obiskovalcem.

Veselo velikonoč želimo vsem posetnikom
in prijateljem!

A. BROFMAN

DEPARTMENT STORE

6806 St. Clair Avenue

Modna trgovina z moško in žensko opravo

Blago je vedno najboljše kakovosti, cene zmerne,
postrežba uljudna.

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

Prijazno se priporočamo za naklonjenost in poset
naše delikatesne trgovine, kjer imamo vedno svežo
zalogo razne grocerije, mesa za sendviče, slaščice, sla-
doled, mehko pijačo ter pivo za na dom.

LOKAR DELICATESSEN

STEVE & JEAN LOKAR, lastnika

6502 SUPERIOR AVE. — EN 1-9142

ST. CLAIR HARDWARE

7014 St. Clair Ave. - UT 1-0926

Vsakovrstne potrebščine za dom, orodje, električni predmeti, barva in velika zaloga lepih igračk in drugih stvari za darila in dom.

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

ŠORN RESTAURANT

SLOVENSKA RESTAVRACIJA

6036 St. Clair Avenue

Prvovrstna domača kuhinja. Pri nas vedno točno in prijazno postrežemo z gorkimi ali mrzlimi jedili. Vsem našim gostom se zahvaljujemo za naklonjenost ter se priporočamo še drugim za poset.

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

DOMINIK LUŠIN

GASOLINSKA POSTAJA

East 60th in St. Clair Avenue

Se priporočamo, da nas obiščete kadar potrebujete gasolin ali olje za vaš avto.

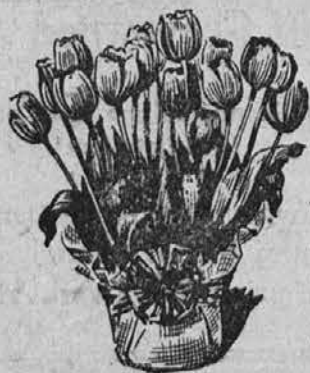
Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

JAMES SLAPNIK, JR.

6620 St. Clair Avenue

HEnderson 1-8824

CVETLIČAR

Iskreno se zahvaljujemo za dosedanje naklonjenost, ter se cenjeni javnosti priporočamo za v bodoče. Mi imamo vedno najlepše cvetlice in šopke ter vence za vsak slučaj, najsibo vesel ali žalosten.

CENE ZMERNE

SE PRIPOROČAMO

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

Ako želite zanesljivo postrežbo v zavarovalnici vseh vrst se obrnite na

HAFFNER INSURANCE AGENCY

USTANOVLJENA I. 1908

6106 ST. CLAIR AVENUE

A. Haffner

J. Haffner

Norman P. Haffner

PETER IVANETIČ:

KAKO ŽIVE DUNAJČANI

Preživel sem dva meseca kot praktikant mednarodne študentske organizacije za izmenjavo tehničnih in ekonomskih praks na Dunaju, bogatem in znamenitem mestu po kulturno-zgodovinskih spomenikih, ki pričajo, da je bilo življenje nekoč povsem drugačno kot danes.

Mesto šteje nekaj manj kot dva milijona prebivalcev—skoraj tretjino prebivalstva celotne današnje Avstrije. Razprostira se na lahko valovitem ozemlju ob Donavi in Dunajski rečici, posejano je s številnimi čudovito grajenimi cerkvami, spomeniki, palačami in dvorci, prepleteno je z mnogoštevilnimi parki in nasadi, ki dajejo mestu domačnost in prijaznost, obdajajo ga skrbno urejeni nasadi vinske trte in vrtov, v dalji pa se razprostirajo poznani Dunajski gozdovi.

Mesto je razdeljeno med štiri okupacijske sile, le strogo središče je pod skupno upravo. Pri prehodu iz ene cone v drugo nikakih ovir, seveda ni tudi nikakih blokov in žice—le različne uniforme vojakov ti povedo, v kateri coni si. Ves upravni aparat, uradi, policija in podobno je v rokah Avstrijcev in človek se upravičeno sprašuje, kaj neki dela v mestu tuje vojaštvo. Še bolj se o tem sprašujejo Avstrijci sami, ker dobro vedo, kako veliko breme je to za njih. Značilno je to, da se ljudje ne navdušujejo za nobenega od teh štirih "velikih," pač pa se radi pošalijo in povedo kako prikro na račun njih "višjih interesov v Avstriji."

Delal sem kot navadni delavec v tovarni "Avstria," ki izdeluje emajlirano posodo, razne električne in plinske štedilnike ter podobno. Delavci so me prijazno sprejeli v svojo sredo in mi omogočili, da sem marsikaj videl in se naučil, kar bi mi sicer ne uspelo. Iz razgovorov z njimi sem spoznal marsikaj, kar ne vidi tujec, ki pride na Dunaj za nekaj dni—spoznal sem, kako živi velika večina ljudi, ki ustvarja s svojimi rokami dobrane, in kako gleda na razna dogajanja v svetu in doma.

Kako gledajo na nas?

Razgovarjal sem se s pripadniki raznih strank o vseh mogočih vprašanjih, kajti tudi njih so zelo zanimala življenjske razmere in družbena ureditev v Jugoslaviji. Čeprav bi človek pričakoval, da prebivalci sosednje države vedo mnogo več o razmerah pri nas, moram odkrito povedati, da so zelo slabo poučeni o naši stvarnosti. Vsi poznajo našega maršala kot pametnega in preudarnega državnika—uživa skratka velik ugled. Kominternisti, ki imajo zelo majhen vpliv med delavci, pravijo, da je Tito eksponent Amerike in da je našo državo prodal.

Drugi zopet trde, da je pri nas nezasišlan teror, da ni nobene demokracije (ker imamo enopartijski sistem), da nimamo verske svobode, d so cerkve za-

prte, duhovnike pa da zapiramo in mučimo, kakor tudi ljudi, ki obiskujejo cerkve. Nekateri vam celo povedo, da nismo samostojna država, temveč okupirana po Amerikancih, drugi zopet trdijo, da smo zasedeni po Rusih in ne vem še vse kaj. Celotako daleč gredo nekateri, da primerjajo našega maršala z Francom in nekdanjim Hitlerjem. Starejši ljudje še vedno sanjajo o nekdanji monarhiji in pravijo, da obstoj današnje Jugoslavije nima nobene osnove, ker je to le del nekdanje Avstro-ogrske in podobno. Še manj pa vedo o naši narodnoosvobodilni borbi.

Tako človeku nekateri vedo povedati, da so nas osvobodili drugi, nekateri si zopet predstavljajo partizane kot ljudi, ki so šli iz bojazni pred okupatorjem v hribe in se tam skrivali. Le tisti, ki so bili v času vojne v sestavi nemške vojske na našem ozemlju, povedo malo drugače. Menijo, da je šlo kar zares in da ni bilo pri tem nobene šale. O zverstvih, ki jih je pri nas počenjal okupator, ne vedo skoraj ničesar ali pa obrnejo razgovor v drugo stran. Prepričani so, da so Avstrijci v drugi svetovni vojni najbolj trpeli. Lahko bi še in še našteval razne nazore—vendar menim, da je to dovolj.

Kljub takim mnenjem pa vendar čutijo, da se v naši domovini dogaja nekaj novega, da se pri nas mnogo gradi in se ustvarja boljše pogoji za življenje, da smo država, ki iskreno želi resničnega miru v svetu in da kot taka uživa velik ugled med narodi.

Zakaj taka nepoučenost?

Prav gotovo ima zato največjo zaslugo dnevno časopisje, ki se trudi z potvarjanjem in senzacionalnim pisanjem prikriti vse tisto, kar je bistveno za našo revolucijo in za izgradnjo socializma—kar pa je povsem razumljivo, saj je to v prid vladajočih strank. Drugi vzrok pa je ta, da so ljudje zelo ravnodušni, skorajda konzervativni do vsega, kar je novega. Ko sem jih spraševal, zakaj taka nezaupljivost, so mi čisto preprosto odgovorili, da imajo pač slabe izkušnje in da jih je prevaral Hitler, potem so jih prevarali pa še Rusi s svojimi frazami o socializmu.

Skratka ne navdušujejo se za nikogar, pa tudi raznim agitatorjem, ki dele vsakovrstne proglase strank med delavce, ne verjamejo ničesar. Delavci ne zanimajo fraze in obljube, pač pa če bo imel jutri še delo, tarejo ga skrb, če bo lahko z zaslužkom preživel svojo družino—skratka ljudje žive iz dneva v dan, z roko v usta, brez vsakih upov za boljše življenje.

In res v teh pogojih nima Avstrija nikakih upov za izboljšanje življenjske ravni svojih prebivalcev. Dežela je okupirana, Rusi so jim odpeljali vse količine vredne strojne naprave, več-

jih rudnih bogastev nimajo, rane vojne še dolgo ne bodo zaceleljene, dežela ima nesorazmerno velika mesta, imajo veliko brezposelnih in podobno. Vse to pripoveduje človeku preprost delavec. Potoži tudi o nizkih plačah in neurejenih pokojninah (delati mora do 65. leta starosti, da dobi pokojnino).

Ko sem jim pripovedoval o razmerah pri nas, o naših načrtih za bodočnost, o delavskem upravljanju in kako smo rešili socialno vprašanje, so me poslušali z odprtimi ušesi in usti, toda nezaupljivo.

(Dalje na 6. strani)

JUGOSLOVANSKI ZRAČNI PROMET

Jugoslovanski aero-transport se pripravlja že na osmo sezono. Lani so njegova letala preletela nad dva milijona kilometrov ter so prepeljala 65.400 potnikov in 822 ton tovora. Če pogledamo zaključno bilanco predlanskega leta, vidimo da je bilo lani okrog 6.000 potnikov in 230 ton tovora več kakor predlanskim. Zlasti pomembno je to, da v stalnem porastu število potnikov na mednarodnih progah, ki jih vzdržuje Jugoslovanski aero-transport. Lani je na primer potovalo na mednarodnih progah Jugoslovanskega aero-transporta približno 50 odstotkov potnikov več kakor predlanskim.

V notranjem prometu je bilo zanimanje največje za sezone proge, ki povezujejo Beograd in ostala glavna mesta republik s turističnimi kraji ob Jadranu. Proga Beograd-Skopje-Ohrid, ki so jo odprli lani, je vzbudila veliko zanimanje; sedeži v letalih so bili vselej oddani. Letos bo ostala mreža zračnih poti približno ista. V letni sezoni bodo letala Jugoslovanskega aero-transporta vzdrževala promet med Zagrebom in Dubrovnikom, Splitom, Reko in Pulo. Razen tega bo dobil Zagreb zračno zvezo z Zadrom.

Prvega julija letos bo na mednarodnih progah, ki jih vzdržuje Jugoslovanski aero-transport, začel prevažati potnike tudi nov tip letala "Convair, CV-340," eno najmodernejših letal za kontinentalni zračni promet. V letošnjem letu Jugoslovanski aero-transport še ne misli znatneje razširiti mednarodne proge. Letala Jugoslovanskega aero-transporta bodo tudi letos vzdrževala promet s Parizom preko Münchena; letala bodo vozila v Zahodno Nemčijo, Švico in Avstrijo, ter preko Aten in Istambula na Bližnji vzhod.

Na teh mednarodnih progah pa bo potnike razveselilo zlasti to, da bodo lahko v enem dnevu prispeli bodisi iz Pariza ali Frankfurta preko Istambula na Bližnji vzhod, oziroma odtod nazaj v Pariz. Beograd bo s tem postal pomembno križišče zračnih poti, ki bo tem važnejše, ko bo zgrajeno v Beogradu novo moderno letališče za civilni zračni promet. To letališče bodo začeli graditi verjetno že letos!

LOUIS & FRANCES ZIGMUND

1048 EAST 76th STREET

DELIKATESNA TRGOVINA IN GROCERIJA

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

V naši trgovini boste vedno našli polno zalogo najboljših potrebščin za pripravo okusnega obeda, kakor tudi meso za sendviče, mehko pijačo, itd.

SE PRIPOROČAMO V NAKLONJENOST.

THREE CORNERS CAFE

1144 East 71st Street

ENdicott 1-1213

FRANK in MARY BARAGA, lastnika

Veselo velikonoč želimo vsem posetnikom in prijateljem!

Se priporočamo, da nas obiščete za praznike. Postregli vam bomo z najboljšim pivom, žganjem in vinom ter z finim prigrizkom.

RICH AUTO BODY SHOP AND REPAIR

1078 East 64th St.

FRANK RICH, lastnik

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

Kadar potrebuje ogrode ali motor vašega avta popravila ali novo barvo, pokličite nas.

Delo točno in jamčeno po zmernih cenah.

OBRAUJEMO TUDI TOM'S GARAGE

HECKER TAVERN

1194 EAST 71st STREET

John Sustaršič in Mary Hribar,

LASTNIKA

ENdicott 1-9779

GOSTILNA

Priporočamo se vsem prijateljem in znancem, da obiščejo našo gostilno, v kateri vam vedno postrežemo s finim pivom, vinom in žganjem. Na razpolago tudi imamo vedno okusen prigrizek.

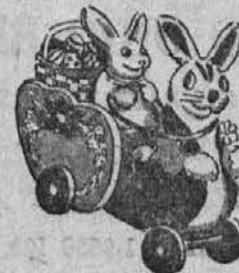
Veselo velikonoč želimo vsem posetnikom in prijateljem!

Janko N. Rogelj

19461 SO. LAKE SHORE BLVD.

IVanhoe 1-9382

ZAVAROVALNINA IN BONDI

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem!

VSEM

KLIJENTOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM

ŽELIM

VESELO VELIKONOČ!

JOHN L. MIHELICH

ODVETNIK

Urad: 300 Engineers Bldg. MAin 1-2015

Stanovanje: 1200 Addison Rd. HE 1-1893

Whyte Chevrolet

"Your Euclid Chevrolet Friend"

VSEM NAŠIM CENJENIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM—SLOVENCEM IN HRVATOM ŽELIMO

PRAV VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE IN OBILO PIRUHOVI!

ALBERT POKLAR, Sales Manager

WHYTE CHEVROLET CO.

EUCLID'S LARGEST SERVICE BUILDING

543 E. 185th St. at Rosecliffe

IV 1-9090

Kadar je kaj narobe z vašimi vodnimi cevmi, pokličite nas. Vedno garantirano delo.

MICHAEL CASSERMAN

Plumbing, Heating and Repairing

18700 Shawnee Avenue

IVanhoa 1-3877

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

NOTTINGHAM WINERY

BONDED WINERY NO. 73

17721 Waterloo Road

Mr. in Mrs. Martin Kozar in sin, lastniki

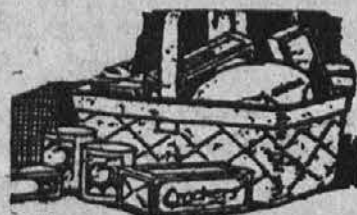

Pri nas dobite najboljša rdeča in bela ohijska vina. Cene zmerne. — Se priporočamo!

IMAMO TUDI RAZNE VRSTE SLADKO VINO Catawba in Delaware

Dopeljemo na dom 4 galone ali več.

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

STANDARD FOOD MARKET

854 East 185th Street

Polna zaloga finega svežega in prekajenega mesa in grocerije.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

EUCLID OHIO BEVERAGES

635 EAST 200th STREET

PIVO — VINO

MEHKE PIJACE IN CORDIALS

POKLIČITE IVanhoa 1-8558 ZA PROSTO DOSTAVO

Velik prostor za parkanje avtov.

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom in prijateljem!

KAKO ŽIVE DUNAJČANI

(Nadaljevanje s 5. strani)

Ni jim šlo v glavo, da je pri nas rešeno nacionalno vprašanje in da smo v tako kratkem času toliko ustvarili, kajti mnogi poznajo našo deželo po zastalosti iz prejšnjih časov. Naj bo kakor hoče in ne glede, ali so verjeli mojemu pripovedovanju ali ne, eno je prav gotovo—poslušali so me, pa tudi razmišljali o teh stvareh, nekateri pa so mi celo zagotovili, da bodo v kratkem sami obiskali našo deželo in se prepričali o resnici.

V Avstriji imajo 48-urni tedenski delavnik, vendar delajo v večini tovarnih pet dni v tednu, v soboto in nedeljo pa je delavec prost. Delavci so organizirani v sindikatih, razne spore z delodajalcem pa rešujejo po svojih voljenih predstavnikih (število je predpisano), katere je dolžna plačevati tovarna kljub temu, da ne delajo v proizvodnji. Seveda ti predstavniki nimajo nikake odločilne besede pri upravljanju tovarne, temveč imajo samo posvetovalne pravice.

Kako je z zaslužki?

Kakor sem že omenil, imajo v Avstriji precejšnjo brezposelnost—predvsem pa imajo preveč inteligence. Od tod izvira, da ni velikih razlik pri plačah umskih in fizičnih delavcev, kot smo jih navajali v drugih zapadnih državah. Plače so višje kot pri nas. Navedel bom nekaj povprečnih mesečnih netto zaslužkov: nekvalificirani delavci 600 do 800 šilingov; kvalificirani delavci z industrijsko šolo 700 do 900 šilingov, a predelavci in mojstri do 1,100 šilingov; inženirji prejema 700 do 1,200 šilingov; diplomirani inženirji od 800 do 1,500 šilingov; uradniške plače se gibljejo od 700 do 1,200 šilingov.

Zdravniki delajo tudi dve leti zastoj, samo da dobe nastavitve, in to z začetno plačo 700 šilingov. Za posebno težka dela prejema posebnih dodatke, dokladi za otroke je 150 šilingov.

Oglejmo si še cene življenjskih potrebščin (za en kilogram): ržen kruh 3,5 šilinga, bel kruh (imajo ga zelo veliko vrst) povprečno po 6 šilingov, svinjska mast 16 do 18 šilingov, krompir 1½ šilinga, meso od 20 do 40 šilingov, sladkor 6½ šilinga, riž od 6 do 8 šilingov. Liter mleka stane 2,3 šilinga, vino je po 18 do 28 šilingov, liter piva 4½ šilinga. Eno jajce 1½ šilinga, 10 komadov najslabših cigaret "C" 2½ šilinga. Vse te cene so veljale septembra lani. Zelenjava in sadje je bilo nekaj dražje kakor pri nas.

Pri usnjenih izdelkih in obutvi ni skoraj nobene bistvene razlike v cenah. Tekstil je cenejši, zlasti perilo. Naj navedem nekaj cen za en meter normalne širine: molino in šifon od 6½ do 9½ šilinga, zefir 16 do 20 šilingov, popelir 20 do 30 šilingov, flanela 22 do 26 šilingov; volneni štofi za moške obleke: fresko

tkanje od 140 do 200 šilingov, kamgarn od 200 do 350 šilingov.

Usluge so pa mnogo dražje kot pri nas: stanarina za dvosobno stanovanje s pritliklinami je 500 šilingov na mesec; opremljena soba 150 do 200 šilingov, vožnja s tramvajem 1,30 šilinga, vstopnica za kino 4 do 10 šilingov, izdelava moške obleke 600 do 1,200 šilingov, britje 3½ šilinge.

Zelo poceni so v primerjavi z našimi cenami proizvodi lahke industrije. Philipsov pet-cevni radioaparati stane 1,000 do 1,200 šilingov. Kompletno moško kolo s prestavami 1,200 do 1,500 šilingov. Knjige so zelo drage, zlasti znanstvene in tehnične. Cena dnevnemu časopisu je približno enaka kakor pri nas.

Navedel sem nekaj cen (vse veljajo za september 1953), da boste lahko v primerjavi z dohodki presodili sami, kako žive ljudje v Avstriji.

Naj pripomnim še tole: v Avstriji nimajo več nobenih kart in so trgovine z vsem blagom zelo dobro založene, kar pričajo bogato opremljene izlozbe in razkošni kričeči reklamni napis—manjka samo kupcev, ki bi kupovali. Potrežba v trgovinah je na višini, še večja pa je konkurenca med podjetji, ki se kaže v velikih razlikah v cenah pri istih artiklih.

Dunajčani so zelo preprosti, uslužni, veseli, družabni ter skromni ljudje. Zelo ljubijo prirodo in živali, pa tudi s športom se radi ukvarjajo. Vse te lastnosti se močno odražajo v njihovem osebnem življenju, ki je ze-

lo pestro. Prav zanimivo jih je opazovati, ko se ob sobotah in nedeljah odpravljajo, eni v hribe, drugi na izlet s kolesi ali motorji, tretji z gumijastimi čolni na Donavo, drugi zopet na lov.

Ob lepem vremenu mesto skoraj izumre. Radi obiskujejo tudi koncerte, gledališče, zabavišče Prater, krasne nasade v Schonbrunnu, muzeje—skratka pametno in koristno znajo izkoristiti vsak prosti čas. V tem oziru bi se lahko od njih naš delovni človek marsičesa naučil.

Za delavce je značilno, da so strokovno mnogo bolj usposobljeni kot pri nas, pa tudi kulturno so zelo razgledani. Mnogi od njih so delali po raznih tovarnah v inozemstvu in si tako pridobili bogatih izkušenj za delo. Zelo poučni in zanimivi so njihovi razgovori, ki so po svoji vsebini zelo pestri—pripovedujejo kaj vse so se naučili in videli po svetu, kako so preživeli svoj prosti čas, drugi razpravljajo o športu, tretji o muziki, vendar se skozi vse te razgovore vleče kot neskončna nit vprašanje: "Kaj bo z nami jutri?"

Ob koncu naj omenim še tole: delovni človek v Avstriji je sit vojske, želi si trajnega miru v svetu, kakor mi, in to je tista osnova, na kateri bomo lahko uspešno utrjevali prijateljstvo s svojimi sosedi, ne glede na različna gledanja in družbeno ureditev.

Napisal sem nekaj osebnih vtisov, skušal sem biti objektiv in ter na ta način prispevati k poznavanju razmer naše sednje države.

(Dolenjski List)

GROSUPELJSKA KOTLINA V LJUDSKEM IZROČILU

Kjer se nad Lanišcem po dolgi vijugah dvigneta proga in cesta do vasi Šmarje, se pričene širša grosupeljska okolica. Stara furmanska cesta, ki je vzdržala zvezo med Hrvaško in Dolenjsko na eni strani in Ljubljano in morjem na drugi strani, je bila speljana po tem klanecu bolj naravnost in bolj strmo. Še danes hodiš po njej, če hočeš iti po bližini. Vasečani v Tlakah so dajali voznikom priprago, da so konji zmogli klanec in pravijo, da se je zaradi te "tlake" vasi prijel ime.

Ni enako radodarna ta zemlja, čeprav povsod velja pregovor, da kmet sicer "spi kot grof, a vstane kot berač," če si z zemljo dovolj ne prizadeva. "Čez Luče buh kruh luče, kar se od drobi, pa Lučen dobi," pravi ljudski rek o vasi Luče, ki leži tam, kjer iz Grosupeljske kotline prihaja proti Krki in Suhi Krajini, kjer je zemlja zares skopa. Če se že z žitom ne more preveč postaviti, pa ima vas svo-

woristi — čermaš. Tako pravijo jo drugo rastlino, le da žal manj redki rastlini, ki raste v tej okolici in ki je postala nekaj vaški simbol. Ob vaških slovesnostih pirja izkopali v enem dnevu, je štiri do pet ljudi lahko prineslo domov. Razširjali so sicer njive v gmajno, na manj rodovitna tla, krčili so laze, brž ko so začeli gnojiti z boljšim hlevskim gnojenjem se taka dodatna krčenja na slabi zemlji niso več so imeli navado, da so spekli pleten kruh v obliki srca, vtaknili vanj vejico čermaša in ga dali na "licitacijo." Čermaš so obeshali nad vrata in ga imeli v časteh. Bližnja žarna se s čermašem sicer ne postavlja, ima pa drugačno nadomestilo—žabo.

Povrnimo se k zemlji. Res da ni povsod enako rodovitna, toda tudi obdelava ni bila vedno in povsod enaka. Včasih so se tudi v grosupeljski okolici ukvarjali bolj z živinorejo, ne hlevsko, ampak pašno. Imeli so velike paš-

(Dalje na 8. strani)

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom in prijateljem!

LAKELAND TAVERN

23931 Lakeland Blvd.

LIQUOR — BEER — WINE

Se priporočamo, da nas obiščete še v bodoče. Postregli bomo najboljše z dobrim pivom, vinom in žganjem, ter okusnim prigrizkom.

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom in prijateljem!

GERL'S CAFE

756 East 200th St. — KE 1-1980

Za prijetno družbo in dobro postrežbo obiščite nas. Seveda pivo, dobro pristno vino in žganje.

VEDNO OKUSEN PRIGRIZEK

Se priporočamo za naklonjenost.

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom in prijateljem!

JOHN'S CAFE

JOHN IN JENNIE MULLEC, lastnika

689 EAST 200th ST.

KE 1-9816

Pri nas dobite sveže pivo, pristno vino, dobro žganje in okusen prigrizek ter veselo družbo.

DANICA'S CAFE

MR. & MRS. JOSEPH IN DANICA HRVATIN, LASTNIKA

16901 Grovewood Ave.

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom in prijateljem!

Poskusila bova vedno postreči naše goste najboljše s okusnim pivom, vinom in žganjem ter prigrizkom. Se priporočava vsem za naklonjenost.

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom in prijateljem!

EUCLID WINERY

MR. IN MRS. MATT LEKAN, lastnika

844 East 200th Street

PRI NAS DOBITE CATAWBA, NIAGARA IN DELAWARE TER CONCORD VINA

Seveda, tudi sladka vina. Prodajamo na debelo in drobno. POKLIČITE: IVanhoa 1-4389

Ako želite izpiti kozarček dobrega žganja ali kozarec svežega piva ali pristnega vina, pridite k nam.

SVETEK'S CAFE

MRS. ANTONIA SVETEK in SINOVI, lastniki

768 East 200th St.

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom in prijateljem!

Waterloo Dept. Store

15504-12 WATERLOO ROAD

Trgovina, kjer dobite lepo opravo po nizkih cenah. Imamo lepo zalogo oprave in perila za dekleta, žene in otroke. Fino spodnje perilo, nogavice, lepi klobuki, kravate in srajce. Fini in trpežni čevlji za celo družino.

Vsem odjemalcem in prijateljem želimo vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

John Adams Dry Clean. & Tailoring

3772 EAST 116th STREET

Obleke sčistimo in zlikamo, da zgledajo kot nove.
Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!**PRINCE HARDWARE & APPL.**

3824 E. 116 St. - MI 1-1521

BARVA - STENSKI PAPIR - ŽELEZNINA IN
PRIPOMOČKI.

Brusimo žage in stroje za kositi travo.

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

SIMS BROS., Inc.

SLOVENSKI TRGOVCI

7727 BROADWAY AVE.

BR 1-7070

ELEKTRIČNI PREDMETI — HIŠNA OPREMA

IN VSAKOVRSNI PRIPOMOČKI

Maytag, Frigidaire in Bendix produkti, poleg
mnogo drugih vodilnih predmetov za domVsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!**LEO'S MARKET**

GROCERIIJA IN MESNICA

ZELENJAVA - SADJE - PERUTNINA

11118 Revere Ave. - MI 1-6215

SE PRIPOROČAMO V NAKLONJENOST

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

H. & H. HARDWARE

3796 East 116th St. - VU 3-9449

Trgovina z vsakovrstno železnino, Sherwin-Williams
barvo in varniši. — Se priporočamo v naklonjenost.

BRUSIMO STROJE ZA KOSENJE TRAVE.

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

PERUTNINANašim cenjenim gospodinjam se priporočamo, da si
naročijo razno perutnino pri nas. Imamo popolno zalogo
vsakovrstne najboljše perutnine, živo ali sveže očiščeno.
Priporočamo se tudi za naročila za svatbe, bankete,
zabave in druge priredbe. Vam postrežemo vedno prvo-
vrstno in po zmernih cenah.

V naši trgovini dobite tudi najboljše sveža jajca.

MAPLE HEIGHTS POULTRYMr. in Mrs. Andy Hovevar in sinovi, lastniki
17330 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS, O.
Tel.: Montrose 2-2330—na domu: Montrose 2-2912Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!

VSEM VESELA VELIKANOČ!

ANTHONY FERFOLIA

TRGOVINA Z MOSKO OPRAVO

3517 E. 93rd St., Cleveland 5, O. — VU 3-5775
Popolna zaloga moške fine oprave, klobukov in potrebščin

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEM!

TREBEC EXCAVATING INC.ZA IZKOPAVO KLETI, PORAVNAVNO VRTA
DOPELJAVO ZEMLJE IN PESKA, POKLIČITE NAS.

571 East 200th St. - IV 1-1000

JOSIP JURČIC:

PRI OBRŠČAKU

Odlomek

Bilo je popoldne okoli treh, ko so sedeli Dolef, deseti brat Martinek, dva kmečka možaka pri enem, dva druga—eden mlad, čeden fant okrog dvajsetih, imenovan Francelj Dražarjev, eden pa več ko še enkrat toliko star, Miha—izpod Gaja—pri drugem vinu. Ker je krčmar videl, da imata poslednja dva sama med seboj govoriti, se je mešal le bolj med prvo družino.

"Jej, naj te vrag!" je dejal eden kmečkih možkov, Matevžek, "gospod Dolef, kaj je zdaj v vašem gradu novega kaj? Tako je vendarle res, da ste dobili novega šolmoštra, sami zase, posebej. Enega sina ima gospod slemeniški, ta vaš brat, pa učniku daje jesti in piti in—kaj bom drugače govoril: dobro vase in dobro nase mu preskrbi in še denarja mu bo dal, vem da, in kaj bo iz vsega tega? Nič!"

"Denar bo potekel," pravi drugi.

"Vidva tega ne zapopadeta; molčita rajši!" je dejal Dolef.

"Kaj bi vraga ne vedel?" se huduje Matevžek. "Ali nisem svojega paglavca celo zimo zagajal k šolmostru, da bi ga bil kaj izučil? Po svetem Urbanu, to se ve, sem moral pastirja imeti, potlej je s sojo preč. Pa sem bil ondan, ko sem praščice v mestu prodal, kupil ene bukvice, češ naj bo fant v cerkvi na branje molil, da ne bo stal kakor trot pred bogom. Ali kaj menite, da je znal brati! Hudirja je znal, namalanga! Beri kaj iz bukvice, sem mu dejal v nedeljo popoldne. Pa se je pripravljaj ko bolni iz postelje, tako zbiral besede in tolkel in jecljal, kakor bi kislo repo jedel iz škrbaste sklode. In ko mi je ondan barih pečat prinesel, zakaj nisem peska na cesto napeljal, še razločiti ni mogel, kdaj je dan postavljeno, da se imava pri gosposki zglasiti. Šember te vzemi, sem dejal, po kaj sem te pošiljal vso ljubo zimo k šolmostru, ko se nisi naučil nič in si še večji telek ko jaz sam. Mar bi bil jaz fanta doma imel, da bi mi bil prejo vil v klobučice! Zato jaz pravim, grajski gospod mora imeti čudno pamet, da našemu farnemu šolmostru bero daje kot mi vsi in še več, potlej si pa še sam enega vzame in ga sam plačuje."

"Kaj ne veš, zakaj tako dela?" pravi krčmar.

"Zakaj?" pravi mož.

"Kaj bi ti imel tako kopico denarja, pa bi ravno tako delal."

"Ta je pa resnična," pristavi drugi izmed možakov. "Ko bi jaz ali ti hodil po ajdovi setvi od kozolca do kozolca z velikim povezanim vozom in z žrdjo in bi vsak deseti snop izpuli in tako nekatero razstavko pšenice, ki so jo drugi ljudje pridelali, domu napeljal, i, menim, da bi potlej denar trosil in razmetal."

"Le pijte pa molčite!" reče Dolef, kateri ga je že v možganih imel, da so mu oči vkup lezle, potem je z glavo pritrkavalje začel peti z onemoglim glasom:

En starček je bil,
je vince rad pil,
je glažek izpraznil,
je družga nalil.

"Vidite, tega je že vrglo, za danes ga ima dovolj božjega daru," reče Matevžek, ko je vstal Dolef izza mize in se kolovratil na klop k peči, si tam nekaj cunj vkup zdrgnil za vzglavje in se zleknil po klopi.

Kaj mu pomaga, da je gosposke matere sin! Kaj mu pomaga, da ve več ko vsa naša vas, da je rajnki poprejšnji gospod nekateri tolarček vrgel zanj iz možnjčka? Vse je bilo tako, kakor bi jaz pšenico vsega letošnjega pridelka v gnoj zakopal. Saj je tak človek, dasiravno dosti ve in zna in ima ime in suknjo nosi na sebi, še zmerom manj vreden ko jaz ali pa ti, Obrščak, kaj ni res? Za koliko je boljši ko moje babnice petelin? Petelin moje babnice — že dostikrat sem dejal, da ga bom s kreplecem pobil ali pa Krjavlja najel, da mi ga bo ustrelil—petelin drugega ne dela ko škodo na božjem svetu, in to je: na dvoru mi vse razbrska in razkoplje, med seno mi tistega perja nanese, da pozimi junci kašelj dobodo, in ječmen mi pozoblje. Za drugo ni na svetu. Tako tudi ta gospod Dolef, za drugega ne tava pod soncem, kakor da nič ne dela, da travo tlači in da vino, dar božji, končuje."

"Glej vraga, kako jo je dobro razpeljal, kakor bi pravljico pravil. Vem, da še Martin ne bi bil boljše povedal."

Cudno se je zdelo možem, da deseti brat ni govoril danes nič in se je vedno obračal na drugi konec mize, kjer sta ona druga dva sedela in se menila.

"Ti, Krjavelj, na pojdi pit!"

Ta poslednji govor je veljal starcu, čisto samosvoje, nenaadne postave in podobe, ki je bil stopil v hišo in se približal mizi.

Ali preden je Krjavelj prijel kupo, da bi radodarnemu sosedu odpil, se prigodi nekaj, kar je storilo, da je moral oči obrniti drugam, dasi je bil suhoten pogru skozi in skozi dobi. Kakor je torej bil kaplje željan je moral pogledati desetega brata, svojega prijatelja, ki se je ravno v tem trenutku spel izza mize, zrasel za pedenj višje, kakor je bil sicer velik, strahovito metal oči okrog sebe in naposled zarohtel nad starejšim izmed spodnjih dveh pivcev:

"Ti, Miha izpod Gaja, nisi vreden, da za mizo sedi. Ti si ode-

ruh, tebe bomo dali h konjeredki v službo; vrgli te bomo na smeti, če se brž ne pobereš ven! Ven!"

Tisti, kateremu je to veljalo, in njegov sosed sta vzdignila glave. Priletnemu Mihi so se gube na licu pomnožile in barva se je spremenila v zeleno, ko je videl, da ga podi Martinek ven. Obledel je od jeze in sramote, da ga tak človek hoče iztirati iz družbe, in ni ga bilo volja iti; nasprotno pa je bil toliko babjeveren, da se je bal z desetim bratom prepira, kateri bi mu lahko napravil, da mu bodo krave krvavo mleko imele in drugih urokov veliko. Tudi ga je morda vest toliko pekla, da ni niti šel niti ne prec odgovoril, zakaj ne gre.

"Ali si me slišal? Kaj sem dejal?" vpije Martinek.

"Pa zakaj?" vpraša Martinek s svojim zoprnim glasom.

"Zato, ker smo tukaj sami pošteni ljudje, ti pa si mrcina pasja odiruh! Ti pojdi h konjederem in rabeljnom za hlapca, ne pa med poštene može za mizo. Pogledite, može," se obrne deseti brat do drugih, "tukaj sem dolgo poslušal, kaj imata ta dva, in bog. Oče me udari, če sem še kaj takega slišal. Za štiri tedne odloga prosi ta vaš sosed Francelj. Vsi veste, da temu hudirju denarja ni treba. Pa kakaj ga tako terja, da se še z jokom ne da preprosi?—zakaj Francelj je res jokal pod pestmi, le pod oči ga pogledajte! Zato, ker mu meni domačijo prodati, ker ve, da ga bodo potlej v vojake vzeli in bo potlej lahko za njegovo deklico hodil v svojem šestdesetem letu, palica ga potiplji! Kaj počnemo z njim? Ali ni prav, da se najprej izkida izpred nas?"

"Aha, dobro govoriš, Martinek!" se oglasi Krjavelj in izpije kozarec. Drugi može so pa na Spakovo vprašanje molčali, in sicer iz raznih razlogov. Krčmar Obrščak se ni hotel zameriti Mihi, še manj pa desetemu bratu, ker je dobro vedel, da če z enim potegne, drugega ne bo več blizu. Izmed pivcev pa je bil eden Mihi v rodu po krvi, drugi po mošnji; torej sta se oba tako namuzovala, da se ni vedelo, ali odkimavata ali pritrjujeta.

"Ven bom šel, aji berači me ne bodo podili!" pravi Miha.

Deseti brat pa je stopil izza klopi in z močjo, kakršne v njegovih koščenih udih ne bi nihče pričakoval, ubere Miha za vrat in ga zlahka z vleče izza mize do vrat ter ga sune venkaj.

Krčmar, ki se pri vsem tem ni ganil, je zdaj dejal: "Prav, saj ta skupuh ne da tako dosti več skupiti ko nič."

Kakor bi se ne bilo nič zgodilo, sede Martinek spet za mizo: "Nič se ne boj, Francelj, pa vesel bodi, plačala bova tvoj dolg, hiša ti ne bo prodana in ljubico boš imel."

Kdor nikdar ne napravi nobene napake, pokaže da ni ničesar poizkusil. Kdor se ni še nikdar zmotil, kaže, da je napravil večjo napako v tem, ker ni poskusil ničesar.

TONY'S BEVERAGE

MR. in MRS. TONY GORENC, lastnika

5159 MILLER AVENUE — MAPLE HEIGHTS, OHIO

DOSTAVIMO NA DOM PIVO — VINO — ALE
IN CORDIALS TER MEHKO PIJAČO.Vsem odjemalcem in prijateljem želimo
veselo Alelujo!**RADOSTNE
VELIKONOČNE PRAZNIKE**

Vsem našim cenjenim posetnikom, kateri se poslužujete našega urada za raznovrstno poslugi, se pristočno zahvaljujemo, ter priporočamo tudi za v bodočnosti.

Naročila DARILNIH PAKETOV, katera direktno pošiljamo v Trst, potom lastnika trdke "CITRUS," ALEKSANDER GOLJEVŠČEK, so dostavljena prejemniku v teku 14 do 21 dni.

DENARNA NAROČILA izvršujemo po dnevnem tečaju, in vse pošiljave so jamčene.

POTOVANJE Z LADJO IN AVIJONI, izvršimo vse potrebne dokumente in sedaj smo angažirali skupino za 13. junija na Avijon (Air Line), v kateri je pridružena prav dostojna in uljudna skupščina, kateri se lahko tudi Vi pridružite za udobno potovanje.

Da pa za Vas vse potrebno uredimo, se za formalnosti zglasite v našem uradu,

STEVE F. PIRNAT CO.

6516 ST. CLAIR AVE. — HE 1-3500

CLEVELAND 3, OHIO

MR. IN MRS. JOSEPH PULZ

ZASTOPNIK

NATIONAL BEVERAGES INC.

2065 West 58th Street

CLEVELAND 2, OHIO

BUDWEISER — MICHELOB — STANDARD —
ERIN BREW PIVO

tel.: MEloose 1-7373

Vsem cenjenim odjemalcem in prijateljem želimo
vesele velikonočne praznike in mnogo piruhov!**VELIKONOČNO VESELJE**

bo vaše s temi in drugimi lepimi slovenskimi ploščami:

PEE TEE POLKA	JOHNNY PECON
TINO'S POLKA	JOHNNY PECON
DULUTH POLKA	FRANKIE YANKOVIC
SUNSET VALLEY POLKA	FRANKIE YANKOVIC
HONKY TONK POLKA	EDDIE HABAT
SILVER BAR POLKA	EDDIE HABAT
FLYING HOME POLKA	KENNY BASS
I NEVER KNEW POLKA	JOHNNY VADNAL
WANNA DANCE POLKA	JOHNNY VADNAL

MERVAR MUSIC MART

6919 ST. CLAIR AVENUE

Želimo vsem vesele velikonočne praznike!

Vsem našim cenjenim odjemalcem in prijateljem
želimo

vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

STAN MAJER SHOE STORE

PRVOVRSTNO OBUVALO

ZA VSO DRUŽINO

Z vsakim nakupom damo Eagle znamke

6107 St. Clair Ave. — UT 1-5027

FRANK'S CAFE

800 EAST 200th STREET

KENmore 1-9858

FRANK IN JOSEPHINE CIGOJ IN SINOVİ,
lastniki.

Pivo, vino, žganje, ter okusen prigrizek dobite vedno pri nas.

Se priporočamo.

VSEM POSETNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM ŽELIMO VESELO ALELUJO!

AL & GEORGE'S CAFE

6616 St. Clair Avenue

ENDICOTT 1-9208

GEORGE and ALICE BLASKOVIC, Proprietors

Special Friday Fish Fry
ROAST BEEF SANDWICHES
LIQUOR - BEER - WINE
Call for Reservations

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom
in prijateljem!

PRAV VESELE
VELIKONOČNE PRAZNIKE
IN DOBER VID

VAM ŽELI

SLAK

OPTIK

1123 Norwood Rd. EX 1-0850

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

MARTINČIČ MARKET

5919 Prosser Ave.

GROCERIJA IN MESNICA

Vsem našim cenjenim odjemalcem in prijateljem
se zahvaljujemo za naklonjenost ter se priporočamo za
nakup fine grocerije in mesnine za praznike.

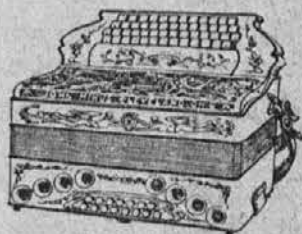
JOHN MIKUŠ

6607 Edna Avenue

Cleveland 3, Ohio

NAZNANJAM

da izdelujem še vedno
harmonike, vsake vrste. Se
priporočam.

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

OLD HOMESTEAD TAVERN

1196 Norwood Road

JENNIE SUHADOLNIK, lastnica

Se vam priporočamo za nadaljni obisk. Postregli
vam bomo vedno z dobrim pivom, vinom in žganjem
ter z okusnim prigrizkom.

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom
in prijateljem!

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

KOMIN'S PHARMACY

6430 ST. CLAIR AVENUE — Vogel Addison Road

Slovenska lekarna — nasproti SND

Vsem rojakom se zahvaljujemo za dosedanje naklonje-
nost in se priporočamo za v bodoče.

J. & F. DELICATESSEN STORE

JOHN in FRANCES SAYE

1145 East 60th Street

V zalogi imamo ohijska in kalifornijska vina

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

ICO GRUDEN:

GLAS DOMOVINE

O mraku čudno je mehko med nami,
na domovino mislimo ves čas;
s trpečimi objema nas rokami,
kjer koli smo, je njena usoda v nas.

Kdaj slišal boš, tovariš, zvon vrh griča,
ugledal spet pod njim domačo vas?
Molčimo, kot bi stražili mrliča,
a srca vsa v en sam bijo nam glas.

Slovenska zemlja, v vsi lepoti svoji
pogažena, nam sveta od krvi;
nasilje, smrt, pregnanstvo, upori, boji
v gozdove beg, gorijo v noč vasi.

Ko iz trpljenja nam bo vstala doba,
ki nanjo čaka, vanjo upa svet,
na zemlji tej požene naj iz groba
nad spanjem mrtvih zimzelen svet.

GROSUPELJSKA KOTLINA V LJUDSKEM IZROČILU

(Nadeljevanje s 6. strani)

nike—gmajne, ki jih je uživala
vsa vas. Tja so zagnali živino in
niso vedeli, da njivam manjka
gnoja. Zemljo so tudi s starimi
plugi bolj plitvo orali. V Selih
ti ve eden izmed gospodarjev
povedati, da so zato prejšnji ro-
dovi na isti zemlji pridelali pol
manj kot danes. Kar so krom-
izplačala. Opustili so mnogo la-
zov in pašo na gmajni. Stare
gmajne so si večinoma razdelili.
Kjer je bila na primer nekoč bli-
zu Sel okoli Cikavarjeve hiše ve-
lika gmajna, je danes nova vas
—Cikava.

Seveda tudi živinoreja sama
ni bila na današnji stopnji. Iz-
bire pasem niso poznali in pra-
šičke so kupovali kar od Hrva-
tov, ki so jih v čredah gnali po
Dolenjskem proti Notranjski na
prodaj. Prave veterine sploh ni
bilo in zatekali so se k raznim
vražam. Preden so kravo po po-
rodu prvič gnali napajati, so ji
v hlevu pokadili vime z bršlano-
vim kadilom. Pri "zdravljenju"
živine so metali na tri strani
vnie (čez rame) oglje, ki so ga
prej gorečega namočili z žeg-
nato vodo, pri tem pa govorili
"sapa, baba, mož."

Ne le zaradi nerazvitega go-
spodarstva, tudi zaradi družbe-
nih razmer kmetovo življenje ni
bilo lahko. Kakor drugod po Do-
lenjskem, tako je tudi v okolici
Grosuplja nastala cela vrsta
gradov in graščinic: Čuperk, Bo-
tanj, Praproče, Brinje, Gajniče,
blizu Vinje gore pa kar trije gra-
dovi... Spomin na to dobo, ki
o njej poliški pregovor točno
pravi "pravica se za durmi joče,
krivica se za durmi joče, krivica
pri mizi ropoče" so še marsikje
v izročilu živi. Prav v teh krajih
(Polica) se je—sicer poredko-
ma—še do danes ohranila dolga
pesem o hudobnem graščaku, ki
terja od kmetiča dajatve, ki jih
je ta že plačal. Prav iz pekla je
moral priti prejšnji graščak za
pričo. Naj navedemo, kaj nam iz
teh časov pripoveduje gospodar
iz Malega Mlačvega.

Ljudje so tedaj vedeli, da je
na graščini "najboljša služba
hujša ko pasja mati."

Krvno sodstvo z vislicami so
imeli nekoč v grosupeljski oko-
lici tri velike graščine—Višnja
gora, Čušperk in Turjak. V Viš-
nji gori pa so imeli tudi meščani
svoje sodišče in "gavge."

Velike in male graščine in nji-
hove pravice nad slovenskim
kmetom so podlegle gospodar-
skemu in družbenemu razvoju.
Na nekaterih manjših grašči-
nah, kakor v Prapročah in Gaj-
ničah so se naselili kmetje sa-
mi. Tudi podeželskim oderuhom,
ki so pred desetletji gnali na
boben kmetijo za kmetijo, je od-
klenkalo.

Ljubeča žena bo storila za
svojega moža vse, samo to ne,
da bi ga prenehala grajati in da
bi ga ne skušala popraviti in
izboljšati.

RADIJSKI VALOVI, KI SO PO- TREBOVALI DO ZEMLJE STO MILIJONOV LET

Ali je v vesoljstvu še eno vse-
mirje, ki ga je mogoče videti z
radijskim teleskopom prav ta-
ko jasno, ko da bi ga gledali v
navadnem teleskopu? To je
vprašal na sestanku britanskega
združenja za napredek zna-
nosti zbrane strokovnjake Ap-
pelton, eden največjih fizikov
sveta. Govoril je o radijskih va-
lovih, ki so bili sprejeti izven
našega vsemirja in ki so potre-
bovali za pot do naše Zemlje sto
milijonov let. Ugotovili so, da se
vsi pomembnejši viri radijskih
valov v ozvezdju Laboda in Ka-
siopole. V obeh primerih so od-
krili vidne predmete na nebes-
nem zemljevidu. Znanstvenik se
vprašuje: "Ali so radijske zvez-
de še vedno temne in so zato no-
va vrsta predmetov v vsemirju?"
Če ta domneva drži, imamo to-
rej dvojno vsemirje, ki ga je mo-
goče videti z radijskimi telesko-
pi prav tako dobro kot z navad-
nimi." Z računi so ugotovili, da
so potovali ti radijski valovi od
ozvezdja Laboda do Zemlje sto
milijonov let. Dva nova angle-
ška radijska teleskopa sta dala
po natančni opredelitvi smeri
radijskih valov povsem nove re-
zultate.

NOV HITROSTNI SVETOVNI REKORD

Po uradnem sporočilu je do-
segel vodilni angleški preskusni
pilot nov svetovni rekord, in si-
cer 1171 km na uro na progi, ki
jo je preletel štirikrat. Največja
hitrost, ki jo je dosegel, je 1189
km. Pilot Neville Duke takole
pripoveduje: "Preskusni pilot
mora natančno vedeti za svojo
hitrost in za hitrost zvoka v po-
sameznih zračnih plasteh. Hi-
trost zvoka je večja v toplem
zraku kot v hladnem, tik nad
morjem znaša povprečno 1122
km na uro. V višino temperatu-
ra nenehno pada, tako da je
9326 m visoko že—56° C. Tam
se giblje zvok s hitrostjo 962
km na uro. Teoretično sta tem-
peratura in hitrost zvoka stalno
nad to višino, so pa še druge te-
žave. Čim višje leti pilot, tem red-
kejši je zrak, priprava za mer-
jenje zračnega pritiska zazna-
muje in kaže čedalje manjši pri-
tisk. To pomeni, da naprava za
znanje manjšo hitrost zvoka,
kot je v resnici. Nad šest kilome-
trov visoko, kjer leti avion na
primer 643 km na uro, kaže na-
prava za merjenje hitrosti ko-
maj 482 km. Zato imajo piloti
machmeter, aparat, podoben
avtomobilski napravi za merje-
nje hitrosti. Ta aparat kaže pra-
vilno hitrost ne glede na to, v
kakšnem ozračju leti pilot."

Sodnikova modrost

Neki Hercegovec je vprašal
sodnika, ali kaže ženo ubogati.
Sodnik mu je odgovoril, da ne
kaže. Hercegovec pa je na to
dejal:

"Moja žena je davi silila va-
me, naj ti nesem vedro olja. To-
rej sem storil prav, da je nisem
ubogal."

Sodnik se je kisló nasmehnil,
rekoč:

"Včasih je pa le dobro pamet-
no ženo ubogati."

Vsem Slovencem in Hrvatom želimo vesele
velikonočne praznike in obilo piruhov!

Zahvaljujemo se vsem za naklonjenost v preteklosti in se priporočamo za
v bodoče.

Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za
perutnino za svatbe, bankete in veselice, itd. NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo
kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam naj-
bolj ugajajo.

EUCLID POULTRY

MR. in MRS. JERRY PETKOVSEK, lastnika

549 East 185th Street

KE 1-8187

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!

MODEL FOOD MARKET

445 East 200th St. — KE 1-7447

LASTNIKI

MR. in MRS. CLEMENTS
(DOLŠAKOVO DEKLE)

Pridite in naberte si sami prvovrstne grocerije,
zelenjave in sadja.

IMAMO NAJBOLJŠE SVEŽE IN PREKAJENO MESO

Pivo in vino, da ga vzamete domov ter tako napravite
z vsemi dobrotami, ki jih dobite pri nas, res
najboljše kosilo.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!

J. BERGER

IZZA 1890

6919 Superior Ave. — 805 E. 185th St.

TISOČE VZORCEV NAJNOVEJŠE VRSTE
STENSKEGA PAPIRJA

Barva za zunaj in znotraj. — Linolej

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!

ARCADE MARKET

16226 Arcade Ave. — KE 1-5193

FRANK BRADAC, lastnik

Vedno prvovrstno meso, doma sušene šunke in
fine mesene klobase.

Se priporočamo vsem za naklonjenost.

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

CARL RIHA

Krojač

15312 WATERLOO ROAD

Delamo nove obleke in popravljamo stare
Čistimo in likamo

VSEM DELNICAJEM, DRUŠTVENIKOM IN VSEM
POSETNIKOM ŽELIL

DIREKTORIJ AMERIŠKO- JUGOSLOVANSKEGA CENTRA

na 20713 Recher Avenue

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

PRIMC'S DELICATESSEN

JOSEPH in JENNIE PRIMC, lastnika

15508 Holmes Ave.

Pri nas vedno dobite sladoled, meso za sendviče, cigare,
cigarete in druge dobrote ter lepe zavojčke čokoladnih
bonbonov, božičnih kartic, itd.